

Titlul III. TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ

Capitolul 1 DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 93. Noțiuni generale

În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noțiuni:

1) *Taxă pe valoarea adăugată* (în continuare – T.V.A.) – impozit de stat care reprezintă o formă de colectare la buget a unei părți a valorii mărfurilor livrate, serviciilor prestate care sînt supuse impozitării pe teritoriul Republicii Moldova, precum și a unei părți din valoarea mărfurilor, serviciilor impozabile importate în Republica Moldova.

2) *Marfă, valori materiale* – rezultat al muncii sub formă de articole, mărfuri de larg consum și produse cu destinație tehnico-economică, clădiri, construcții și alte bunuri imobiliare.

3) *Livrare de mărfuri* – transmitere a dreptului de proprietate asupra mărfurilor prin comercializarea lor, schimb, transmitere gratuită, transmitere cu plată parțială, împrumutul bunurilor fungibile, cu excepția mijloacelor bănești, achitarea salariului în expresie naturală, prin alte plăți în expresie naturală, prin comercializarea mărfurilor gajate în numele debitorului gajist, prin transmiterea mărfurilor în baza contractului de leasing financiar; transmitere a mărfurilor de către comitent comisionarului, de către comisionar cumpărătorului, de către furnizor comisionarului și de către comisionar comitentului în cadrul realizării contractului de comision.

4) *Livrare (prestare) de servicii* – activitate de prestare a serviciilor materiale și nemateriale, de consum și de producție, inclusiv darea proprietății în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional, transmiterea cu plată sau gratuit a drepturilor privind folosirea oricăror mărfuri, obiecte ale proprietății industriale și obiecte ale dreptului de autor și ale drepturilor conexe; activitate de executare cu plată sau gratuit a lucrărilor de construcții și montaj, de reparație, de cercetări științifice, de construcții experimentale și a altor lucrări; activitate de prestare a serviciilor de către administratorul fiduciar cumpărătorului și de către administratorul fiduciar fondatorului administrării fiduciare în cadrul realizării contractului de administrare fiduciară. Se consideră livrare efectuată de către fondatorul administrării fiduciare administratorului fiduciar serviciile prestate de către administratorul fiduciar cumpărătorului în cadrul realizării contractului de administrare fiduciară.

5) *Plata parțială* – îndeplinirea incompletă de către cumpărător a obligațiilor sale față de furnizor.

6) *Livrare impozabilă* – livrare de mărfuri, livrare (prestare) de servicii, cu excepția celor scutite de T.V.A., fără drept de deducere, efectuate de către subiectul impozabil în procesul activității de întreprinzător.

7) *Mărfuri de uz sau consum personal* – obiecte destinate pentru satisfacerea necesităților proprietarului și (sau) ale membrilor familiei sale.

8) *Import de mărfuri* – introducerea mărfurilor pe teritoriul Republicii Moldova în conformitate cu legislația vamală.

9) *Import de servicii* – prestare de servicii de către persoanele juridice și fizice nerezidente ale Republicii Moldova persoanelor juridice și fizice rezidente sau nerezidente ale

Republicii Moldova, pentru care locul prestării se consideră a fi Republica Moldova.

10) *Export de mărfuri* – scoaterea mărfurilor de pe teritoriul Republicii Moldova în conformitate cu legislația vamală.

11) *Export de servicii* – prestare de către persoane juridice și fizice rezidente ale Republicii Moldova persoanelor juridice și fizice nerezidente ale Republicii Moldova de servicii al căror loc de livrare nu este Republica Moldova.

12) *Relații specifice* – relații speciale, caracteristice și aplicabile numai unui anumit subiect sau unei circumstanțe concrete, care se deosebesc de relațiile caracteristice pentru subiecți și circumstanțe analogice.

14) *Agent* – persoană care acționează în numele altei persoane și nu este angajatul acesteia.

15) *Locul livrării mărfurilor, serviciilor* – locul efectuării livrării, determinat conform regulilor stabilite în art. 110 și 111.

16) *Factură fiscală* – formular tipizat de document primar cu regim special, pe suport de hîrtie sau în formă electronică prezentat cumpărătorului (beneficiarului) la livrare de mărfuri, servicii.

17) *Cumpărător (beneficiar)* – persoană fizică sau juridică căreia i se livrează valori materiale sau căreia i se prestează servicii.

18) *Investiții (cheltuieli) capitale* – costuri și cheltuieli suportate de către agentul economic în legătură cu crearea și/sau procurarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale destinate utilizării în procesul de producție (prestare servicii/executare lucrări), care nu se reflectă în rezultatele perioadei curente, dar urmează a fi atribuite la majorarea valorii mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale.

01.01.2020

[Pct. 19) abrogat prin Legea nr. 171 din 19.12.2019]

20) *Scutire de T.V.A. cu drept de deducere* – scutire de T.V.A. cu acordarea dreptului de deducere a sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată pentru procurările efectuate, conform art. 104

Capitolul 2 SUBIECȚI ȘI OBIECTE IMPOZABILE

Articolul 94. Subiecții impozabili

Subiecții impozabili sînt:

- persoanele juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova prin intermediul reprezentanței permanente conform art. 5 pct. 15), care sînt înregistrați sau trebuie să fie înregistrați în calitate de plătitori de T.V.A.;
- persoanele juridice și fizice, nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova prin intermediul reprezentanței permanente conform art. 5 pct. 15), care importă mărfuri, cu excepția persoanelor fizice care importă mărfuri de uz sau consum personal a căror valoare nu depășește limita stabilită de legislația în vigoare;

- c) persoanele juridice și fizice, cu excepția organizațiilor social-politice, nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova prin intermediul reprezentanței permanente conform art. 5 pct. 15), care importă servicii, indiferent de faptul dacă sînt sau nu sînt înregistrați în calitate de plătitori de T.V.A.

01.04.2020

- d) **nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător fără deținerea formei organizatorico-juridice în Republica Moldova, care prestează servicii prin intermediul rețelelor electronice și obțin venituri de la persoanele fizice rezidente ale Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător, precum și nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător fără deținerea formei organizatorico-juridice în Republica Moldova, prin intermediul cărora are loc achitarea de către persoanele fizice rezidente ale Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător a serviciilor de care beneficiază prin intermediul rețelelor electronice de la alți nerezidenți, al căror loc de livrare se consideră a fi Republica Moldova;**

01.01.2020

- e) **persoanele juridice și fizice care practică activitate de întreprinzător și procură pe teritoriul Republicii Moldova proprietatea întreprinderilor înregistrate în calitate de plătitori de T.V.A., declarate în proces de insolabilitate în conformitate cu prevederile Legii insolabilității nr. 149/2012.**

Articolul 95. Obiectele impozabile

(1) Obiecte impozabile constituie:

- a) livrarea mărfurilor, serviciilor de către subiecții impozabili, reprezentînd rezultatul activității lor de întreprinzător în Republica Moldova;
- b) importul mărfurilor în Republica Moldova, cu excepția mărfurilor de uz sau consum personal importate de persoane fizice, a căror valoare nu depășește limita stabilită de legislația în vigoare, importate de către persoanele fizice;
- c) importul serviciilor în Republica Moldova.

01.04.2020

- d) **livrarea serviciilor prin intermediul rețelelor electronice efectuată de către nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător fără deținerea formei organizatorico-juridice în Republica Moldova în adresa persoanelor fizice rezidente ale Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător;**

01.01.2020

- e) **procurarea proprietății subiecților impozabili declarați în proces de insolabilitate în conformitate cu prevederile Legii insolabilității nr. 149/2012.**

01.04.2020

(1¹) În sensul prezentului alineat, servicii prestate prin intermediul rețelelor electronice de către subiecții impozabili specificați la art. 94 lit. d) se consideră serviciile

prestate prin rețelele informaționale de telecomunicații, inclusiv prin rețeaua internet, în mod automatizat, cu utilizarea tehnologiilor informaționale.

La astfel de servicii se atribuie:

- a) **acordarea dreptului de utilizare a programelor pentru calculatoare (inclusiv a jocurilor de calculator), a bazelor de date prin rețeaua internet, inclusiv prin oferirea accesului la distanță la acestea, de asemenea a dreptului de upgrade și de extindere a posibilităților funcționale ale acestora;**
- b) **acordarea serviciilor de publicitate în rețeaua internet, inclusiv cu utilizarea programelor pentru calculatoare și a bazelor de date ce funcționează în rețeaua internet, precum și acordarea spațiilor de publicitate în rețeaua internet;**
- c) **acordarea serviciilor de plasare a ofertelor privind procurarea (comercializarea) mărfurilor (serviciilor), a drepturilor patrimoniale în rețeaua internet;**
- d) **prestarea prin rețeaua internet a serviciilor privind acordarea posibilităților tehnice, organizaționale, informaționale și a altora, efectuate cu utilizarea tehnologiilor și a sistemelor informaționale, pentru stabilirea contactelor și încheierea tranzacțiilor dintre vânzători și cumpărători (inclusiv acordarea spațiilor de comerț ce funcționează în rețeaua internet în regim on-line, în care cumpărătorii potențiali propun prețul lor prin intermediul procedurii automatizate și părțile sunt notificate referitor la comercializare prin mesajul remis ce se formează automatizat);**
- e) **asigurarea și/sau susținerea existenței comerciale sau personale în rețeaua internet, susținerea resurselor informaționale ale utilizatorilor (a site-urilor și/sau a paginilor din rețeaua internet), asigurarea accesului la acestea al altor utilizatori ai rețelei, oferirea utilizatorilor a posibilităților de modificare a acestora;**
- f) **stocarea și prelucrarea informației cu condiția că persoana ce acordă această informație are acces la ea prin rețeaua internet;**
- g) **acordarea în regim on-line a puterii computaționale pentru plasarea informației în sistemele informaționale;**
- h) **acordarea numelor de domeniu, prestarea serviciilor de hosting;**
- i) **prestarea serviciilor de administrare a sistemelor informaționale, a site-urilor în rețeaua internet;**
- j) **prestarea serviciilor acordate în mod automatizat prin rețeaua internet la introducerea datelor de către cumpărătorul serviciilor, prestarea serviciilor de căutare, selectare și sortare a datelor la cerere, acordarea acestor date utilizatorilor prin rețelele informaționale și de telecomunicații (în special, prezentarea în timp real a rapoartelor de la burse, traducerea automată în timp real);**
- k) **acordarea prin rețeaua internet a drepturilor de utilizare a cărților (edițiilor) electronice și a altor publicații electronice, a materialelor informaționale, pentru instruire, a prezentărilor grafice, a pieselor muzicale cu text sau fără text,**

a pieselor audiovizuale, inclusiv prin acordarea accesului la distanță la acestea pentru vizualizare sau ascultare;

- l) prestarea serviciilor de căutare pentru beneficiar și/ sau de acordare beneficiarului a informației privind cumpărătorii potențiali;
- m) acordarea accesului la sistemele de căutare în rețeaua internet;
- n) ținerea statisticii pe site-urile din rețeaua internet;
- o) transmisia digitală a programelor de radio sau de televiziune;
- p) acordarea accesului la conținutul audiovizual.

În sensul prezentului alineat, la serviciile prestate prin intermediul rețelilor electronice nu se atribuie următoarele operațiuni:

- a) realizarea mărfurilor (serviciilor, lucrărilor) dacă, la comandarea prin rețeaua internet, livrarea acestora se efectuează fără utilizarea rețelei internet;
- b) realizarea (transmiterea dreptului de utilizare) a produselor informaționale pentru calculatoare (inclusiv a jocurilor de calculator), a bazelor de date pe suport material;
- c) acordarea serviciilor de consultanță prin poșta electronică.

(2) Nu constituie obiecte impozabile:

 01.01.2020

- a) livrarea mărfurilor, serviciilor efectuată în interiorul zonei economice libere, **Portului Internațional Liber „Giurgiulești”, Aeroportului Internațional Liber „Mărculești”** sau în cadrul regimului vamal de antrepozit vamal;
- b) venitul sub formă de dobândă obținut de către locator în baza unui contract de leasing;
- c) livrarea de mărfuri și servicii efectuată cu titlu gratuit în scopuri de publicitate și/sau de promovare a vânzărilor în mărime anuală de 0,5% din venitul din vânzări obținut pe parcursul anului precedent anului în care se efectuează această livrare, iar pentru întreprinderile nou-create pe parcursul anului, în mărime lunară de 0,5% din venitul din vânzări obținut în luna precedentă, cu ajustarea la sfârșit de an a sumei respective;
- d) transmiterea proprietății în cadrul reorganizării agentului economic;
- e) valoarea nominală a tichetelor de masă percepută de către operatori și de către unitățile comerciale/de alimentație publică, cu excepția valorii serviciilor prestate de către operatori unităților comerciale/de alimentație publică și angajatorilor în condițiile Legii nr. 166/2017 cu privire la tichetele de masă.
- f) livrarea bunurilor materiale fungibile în procesul de împrumut și înlocuire a acestora conform prevederilor Legii nr. 589/1995 privind rezervele materiale de stat și de mobilizare.

 01.01.2020

- g) livrarea proprietății întreprinderilor declarate în proces de insolvență în conformitate cu prevederile Legii insolvenței nr. 149/2012.

Capitolul 3

MODUL DE CALCULARE ȘI ACHITARE A T.V.A.

Articolul 96. Cotele T.V.A.

Se stabilesc următoarele cote ale T.V.A.:

- a) cota-standard – în mărime de 20% din valoarea impozabilă a mărfurilor și serviciilor importate și a livrărilor efectuate pe teritoriul Republicii Moldova;
- b) cote reduse în mărime de:

01.01.2020

- 8% – la pâinea și produsele de panificație (190120000, 190540, 190590300, 190590600, 190590900), la laptele și produsele lactate (0401 0402, 0403, 0405, **040610300 și 040610500 – cu un conținut de grăsimi de maximum 40% din greutate**), livrate pe teritoriul Republicii Moldova cu excepția produselor alimentare pentru copii care sînt scutite de T.V.A. în conformitate cu art. 103 alin. (1) pct. 2);
- 8% – la medicamentele de la pozițiile tarifare 3001–3004, atît indicate în Nomenclatorul de stat de medicamente, cît și autorizate de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, la alcoolul etilic nedenaturat de la pozițiile tarifare 220710000 și 220890910, destinat producerii farmaceutice și utilizării în medicină, în limita volumului contingentului anual stabilit de Guvern, importate și/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și medicamentele preparate în farmacii conform prescripțiilor magistrale, cu conținut de ingrediente (substanțe medicamentoase) autorizate;
- 8% – la mărfurile, importate și/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova, de la pozițiile tarifare 3005, 300610, 300620000, 300630000, 300640000, 300660000, 300670000, 370790, 380894, 382100000, 382200000, 4014, 401511000, 481890100, 900110900, 900130000, 900140, 900150, 901831, 901832, 901839000;
- 8% – la gazele naturale și gazele lichefiate de la poziția tarifară 2711 atît la cele importate, cît și la cele livrate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și la serviciile de transport și de distribuție a gazelor naturale;

01.01.2020

- 8% – la producția din zootehnie în formă naturală, masă vie, fitotehnie și horticultură în formă naturală, produsă, importată și/sau livrată pe teritoriul Republicii Moldova, de la pozițiile tarifare: 010221, 010231000, 010290200, 010310000, 010410100, 010420100, ex. 0105 – pui vii de reproducție, 060210, 060220, 0701, 07020000, 0703, 0704, 0705, 0706, 070700, 0708, 070920000, 070930000, 070940000, 070951000, 070959100, 070959300, 070960, 070970000, 070993100, 070999100, 070999400, 070999500, 070999600, ex. 070999900 – măr și pătrunjel, 0713, 071420100, 080231000, 080610, 080711000, 080719000, 080810, 080830, 080840000, 0809, 08101000, 081020, 081030, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1007, 1201, 1205,

120600, 1209, **ex. 121291800** – sfeclă de zahăr proaspătă sau refrigerată, 121300000, 1214;

- 8% – la zahărul din sfeclă de zahăr, produs, importat și/sau livrat pe teritoriul Republicii Moldova;
- 8% – la biocombustibilul solid destinat producerii energiei electrice, energiei termice și apei calde livrat pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv la materia primă livrată în scopul producerii biocombustibilului solid, sub formă de produse din activitatea agricolă și silvică, reziduuri vegetale agricole și forestiere, reziduuri vegetale provenite din industria alimentară, reziduuri de lemn, precum și la energia termică produsă din biocombustibil solid, livrată instituțiilor publice.

01.01.2020

[Liniașele a 8 și a 9 abrogate prin Legea nr. 122 din 16.08.2019]

[Art. 96 lit. c) abrogată prin LP288 din 15.12.17, MO 464-470/29.12.17 art. 808; în vigoare 01.01.18]

Articolul 97. Valoarea impozabilă a livrării impozabile

(1) Valoarea impozabilă a livrării impozabile, reprezintă valoarea livrării achitate sau care urmează a fi achitată (fără T.V.A.).

(2) Dacă plata pentru livrare este, în totalitate sau parțial, achitată în expresie naturală, valoarea impozabilă a livrării impozabile constituie valoarea ei de piață, care se determină în conformitate cu art. 5 pct. 26) și art. 99.

(3) Valoarea impozabilă a livrării impozabile include suma totală a tuturor impozitelor și taxelor care urmează a fi achitate, cu excepția T.V.A.

(3¹) În cazul aplicării metodelor și surselor indirecte de estimare a sumei obligației fiscale, valoarea impozabilă a livrării impozabile se consideră valoarea estimată în conformitate cu art. 225.

(5) Valoarea impozabilă a livrării impozabile a activelor care au fost sau sînt supuse amortizării de către furnizor reprezintă valoarea cea mai mare din valoarea lor contabilă și valoarea de piață.

01.04.2020

(6) Valoarea impozabilă a serviciilor prestate prin intermediul rețelelor electronice de către subiecții impozabili specificați la art. 94 lit. d) reprezintă valoarea achitată de către cumpărători (fără T.V.A.).

01.01.2020

(7) Valoarea impozabilă la procurarea proprietății întreprinderilor declarate în proces de insolabilitate în conformitate cu prevederile Legii insolabilității nr. 149/2012 reprezintă valoarea procurării proprietății achitate sau care urmează a fi achitate (fără T.V.A.) de către cumpărător.

Articolul 98. Ajustarea valorii impozabile a livrării impozabile

(1) Valoarea impozabilă a livrării impozabile a mărfurilor, serviciilor, după livrarea sau achitarea lor, urmează a fi ajustată, cu condiția prezentării documentelor de confirmare, dacă:

- a) valoarea livrării impozabile, aprobată anticipat, s-a schimbat ca rezultat al schimbării prețurilor;

- b) livrarea impozabilă a fost, în totalitate sau parțial, restituită subiectului impozabil care a efectuat livrarea;
- c) valoarea impozabilă a livrării impozabile a fost redusă în urma acordării discountului.

Articolul 99. Livrările efectuate la un preț mai mic decît cel de piață, fără efectuarea plății, în contul retribuirii muncii

(1) Livrarea efectuată la un preț mai mic decît cel de piață din cauza relațiilor specifice stabilite între furnizor și cumpărător (beneficiar) sau din cauză că cumpărătorul (beneficiarul) este un angajat al furnizorului constituie o livrare impozabilă. Valoarea impozabilă a livrării respective constituie valoarea ei de piață.

(2) Mărfurile, serviciile livrate subiectului impozabil pentru desfășurarea activității sale de întreprinzător, mărfurile de producție proprie care ulterior sînt transmise fără plată angajaților subiectului impozabil, serviciile prestate fără plată angajaților subiectului impozabil, cu excepția celor prevăzute la art. 24 alin. (19), se consideră livrare impozabilă. Valoarea impozabilă a livrării respective constituie valoarea ei de piață.

(3) Mărfurile, serviciile livrate subiectului impozabil pentru desfășurarea activității sale de întreprinzător, mărfurile de producție proprie, care ulterior sînt înșușite de subiect sau sînt transmise de el membrilor familiei sale se consideră livrare impozabilă a acestui subiect. Valoarea impozabilă a livrării de mărfuri, servicii este valoarea achitată de către subiect pentru livrarea destinată desfășurării activității sale de întreprinzător, iar pentru mărfurile de producție proprie – valoarea de piață.

(4) Mărfurile, serviciile livrate subiectului impozabil pentru desfășurarea activității sale de întreprinzător, care ulterior au fost transmise altor persoane se consideră livrare impozabilă efectuată de către acest subiect. Valoarea impozabilă a livrării menționate constituie valoarea achitată de către subiect pentru livrarea destinată desfășurării activității sale de întreprinzător.

(5) Mărfurile, serviciile livrate subiectului impozabil pentru desfășurarea activității sale de întreprinzător, mărfurile de producție proprie, serviciile livrate în contul retribuirii muncii angajatului se consideră livrare impozabilă. Valoarea impozabilă a livrării menționate constituie valoarea ei de piață.

(6) Valoarea de piață a livrării impozabile nu trebuie să fie mai mică decît costul vânzărilor ei.

Articolul 100. Valoarea impozabilă a mărfurilor importate

(1) Valoarea impozabilă a mărfurilor importate constituie valoarea lor vamală, determinată în conformitate cu legislația vamală, precum și impozitele și taxele care urmează a fi achitate la importul acestor mărfuri, cu excepția T.V.A.

(2) În cazul absenței documentelor care confirmă valoarea mărfurilor importate sau în cazul diminuării de către importator a valorii mărfurilor, valoarea impozabilă a mărfurilor este determinată de către autoritățile vamale în modul stabilit la alin. (1) și în conformitate cu drepturile acordate acestor autorități de legislație.

Articolul 101. Modul de calculare și achitare a T.V.A.

01.01.2020

(1) Subiecții impozabili stipulați la art. 94 lit. a) și e) sînt obligați să declare, conform art. 115, și să achite la buget pentru fiecare perioadă fiscală, stabilită conform art. 114, suma T.V.A., care se determină ca diferență dintre sumele T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitate de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor și sumele T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitate furnizorilor la momentul procurării valorilor materiale, serviciilor (inclusiv T.V.A. la valorile materiale importate) folosite pentru desfășurarea activității de întreprinzător în perioada fiscală respectivă, ținîndu-se cont de dreptul de deducere conform art. 102.

(2) Dacă suma T.V.A. achitată sau ce urmează a fi achitată furnizorului la procurarea valorilor materiale, serviciilor depășește suma T.V.A. primită sau care urmează să fie primită de la cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate, diferența se reportează în următoarea perioadă fiscală și devine o parte a sumei T.V.A. ce urmează a fi achitată pe valorile materiale, serviciile procurate în această perioadă cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (3), (5) și (6).

01.01.2020

(3) Dacă suma T.V.A. la valorile materiale și la serviciile procurate de către întreprinderile ce produc piine și produse de panificație, exploatațiile de producție a laptelui și întreprinderile ce prelucreează lapte și produc produse lactate depășește suma T.V.A. la livrările de piine, produse de panificație, lapte și produse lactate, diferența se restituie din buget în limitele diferenței dintre cota-standard și cea redusă, înmulțită cu valoarea livrării ce se impozitează la cota redusă. T.V.A. se restituie în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu va depăși 45 de zile. **Pentru contribuabilii care au depus dezacord împotriva actului de control, restituirea T.V.A. se efectuează într-un termen ce nu va depăși 60 de zile de la data depunerii cererii de restituire.**

(4¹) Subiecții impozabili stipulați la art. 94 lit. e) calculează T.V.A. pentru procurările indicate la art. 95 alin. (1) lit. e) prin aplicarea cotei corespunzătoare a impozitului, stabilită pentru proprietatea procurată, la valoarea procurării ei.

01.01.2020

5) Dacă depășirea sumei T.V.A. la valorile materiale, serviciile procurate se datorează faptului că subiectul impozabil a efectuat o livrare care se scutește de T.V.A. cu drept de deducere, acesta are dreptul la restituirea sumei achitate cu care a fost depășită T.V.A. la valorile materiale, serviciile procurate și/sau la stingerea sumelor din contul restituirii impozitelor, în conformitate cu prevederile prezentului articol, ale art. 103 alin. (3) și ale art. 125, în limitele cotei-standard a T.V.A., stabilite la art. 96 lit. a), sau cotei reduse a T.V.A., stabilite la art. 96 lit. b), înmulțite cu valoarea livrării, ce se scutește de T.V.A. cu drept de deducere. Restituirea T.V.A. se efectuează în modul stabilit de Guvern, într-un termen care nu depășește 45 de zile, iar în cazul contribuabililor care au depus dezacord împotriva actului de control – într-un termen ce nu va depăși 60 de zile de la data depunerii cererii de restituire.

La exportul mărfurilor supuse accizelor, fabricate din materia primă supusă accizului, limita valorii maxime a T.V.A. apreciate spre restituire se majorează cu suma ce se apreciază prin înmulțirea cotei standard a T.V.A. la valoarea accizelor achitate furnizorilor la procurarea materiei prime utilizate la producerea mărfurilor exportate.

01.01.2020

(6) Dacă suma T.V.A. la valorile materiale și/sau la serviciile procurate de către întreprinderile ce desfășoară activitate de leasing depășește suma T.V.A. la livrările de bunuri sau servicii efectuate în cadrul contractelor de leasing financiar și/sau operațional, diferența se restituie din buget în limitele cotei-standard a T.V.A. înmulțite cu valoarea acestor livrări de bunuri sau servicii. T.V.A. se restituie în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu va depăși 45 de zile. **Pentru contribuabilii care au depus dezacord împotriva actului de control, restituirea T.V.A. se efectuează într-un termen ce nu va depăși 60 de zile de la data depunerii cererii de restituire.**

(7) Persoanele juridice și fizice care importă mărfuri pentru desfășurarea activității de întreprinzător achită T.V.A. pînă la sau în momentul prezentării declarației vamale, adică pînă la momentul introducerii mărfurilor pe teritoriul Republicii Moldova. Persoanele fizice care importă mărfuri a căror valoare depășește limita neimpozabilă de 300 de euro în cazul transportului terestru sau de 430 de euro în cazul transportului aerian și maritim achită T.V.A. în funcție de valoarea impozabilă a mărfurilor (limita neimpozabilă nu micșorează valoarea impozabilă a mărfurilor).

01.01.2020

(7¹) Prin derogare de la alin. (7), persoanele fizice care, în cadrul tranzacțiilor comerciale (B2C – de la business la consumator), introduc prin intermediul trimiterilor poștale internaționale mărfuri care au caracter comercial, depășesc limitele cantitative stabilite de legislație sau a căror valoare intrinsecă depășește suma de 200 de euro per expediere achită TVA în funcție de valoarea impozabilă a mărfurilor (limita neimpozabilă nu micșorează valoarea impozabilă a mărfurilor). Mărfuri care nu au caracter comercial sînt mărfurile care, cumulativ, prezintă un caracter ocazional, sînt destinate exclusiv uzului personal al destinatarului sau al familiei sale și care, prin natura sau cantitatea lor, nu sînt destinate activității comerciale sau de producție.

(8) Restituirea T.V.A. conform prezentului articol se efectuează numai subiectului impozabil care dispune de decizie de restituire a T.V.A. în contul stingerii datoriilor față de bugetul public național, iar în lipsa datoriilor, la cererea subiectului impozabil, în contul viitoarelor obligații ale acestuia față de bugetul public național sau la contul bancar al subiectului impozabil respectiv.

Se interzice restituirea T.V.A. în contul stingerii datoriilor creditorilor subiectului impozabil care dispune de decizie de restituire a T.V.A., inclusiv persoanelor juridice și fizice cesionari.

01.04.2020

(9) Subiecții impozabili stipulați la art. 94 lit. d) sunt obligați să declare și să achite la buget, pentru fiecă-

re perioadă fiscală stabilită conform art. 114 alin. (1¹), suma T.V.A. care se include în valoarea achitată de cumpărători.

Articolul 101¹. Restituirea T.V.A. la investiții (cheltuieli) capitale

(1) Acțiunea prezentului articol se extinde asupra subiecților impozabili care, începând cu 1 ianuarie 2012, efectuează investiții (cheltuieli) capitale, cu excepția investițiilor (cheltuielilor) capitale în clădiri și în mijloace de transport (de la pozițiile tarifare 870321, 870322, 870323, 870324, 870331, 870332, 870333), și sunt înregistrați în calitate de plătitori de T.V.A.

(1¹) Prin derogare de la prevederile alin. (1), agenții economici care sunt înregistrați în calitate de plătitori de T.V.A. și care, începând cu 1 mai 2015, efectuează investiții (cheltuieli) capitale în clădiri de producție (destinate producerii mărfurilor sau serviciilor) au dreptul la restituirea sumei T.V.A. Restituirea T.V.A. nu se efectuează pentru clădiri de producție care se află în curs de execuție sau conservare, ci doar pentru clădirile de producție care sunt date în exploatare și utilizate conform destinației lor finale.

01.01.2020

(2) Subiecții impozabili stipulați la alin. (1) și (1¹) care au o depășire a sumei T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitată la procurarea valorilor materiale, serviciilor față de suma T.V.A. achitată sau ce urmează a fi achitată de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor au dreptul la restituirea depășirii date. Suma pasibilă restituirii nu poate fi mai mare decât suma T.V.A. achitată pentru valorile materiale, serviciile ce țin de investițiile (cheltuielile) capitale efectuate conform alin. (1) și (1¹). Restituirea T.V.A. se efectuează în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu depășește 45 de zile din data depunerii cererii, **iar în cazul contribuabililor care au depus dezacord împotriva actului de control – într-un termen ce nu va depăși 60 de zile de la data depunerii cererii de restituire.** Restituirea T.V.A. se efectuează în limitele depășirii sumei T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitată la procurarea valorilor materiale, serviciilor față de suma T.V.A. achitată sau ce urmează a fi achitată de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor, care este reflectată în declarația privind T.V.A. pentru ultima perioadă fiscală.

(2¹) Restituirea T.V.A. pentru investițiile (cheltuielile) capitale efectuate până la 31 decembrie 2011 inclusiv se efectuează conform prevederilor legislative în vigoare până la această dată.

(4) Restituirea T.V.A. conform prezentului articol se efectuează numai subiectului impozabil care dispune de decizie de restituire a T.V.A. în contul stingerii datoriilor față de bugetul public național, iar în lipsa datoriilor, la cererea subiectului impozabil, în contul viitoarelor obligații ale acestuia față de bugetul public național sau la contul bancar al subiectului impozabil respectiv.

Se interzice restituirea T.V.A. în contul stingerii datoriilor creditorilor subiectului impozabil care dispune de decizie de restituire a T.V.A., inclusiv persoanelor juridice și fizice cesionari.

Articolul 101³. Restituirea T.V.A. la investiții (cheltuieli) capitale în autovehicule pentru transportul a minimum 22 de persoane, cu excepția șoferului

(1) Agenții economici care nu sunt înregistrați în calitate de contribuabili de T.V.A. și care, începând cu 1 ianuarie 2013, efectuează investiții (cheltuieli) capitale în autovehicule de la poziția tarifară 8702 pentru transportul a minimum 22 de persoane, cu excepția șoferului, au dreptul la restituirea sumei T.V.A. aferente acestor investiții, achitată furnizorului sau organului vamal prin intermediul contului bancar. Restituirea T.V.A. se efectuează în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu depășește 45 de zile din data depunerii cererii.

(2) Restituirea T.V.A. conform prezentului articol se efectuează numai agentului economic care dispune de decizie de restituire a T.V.A. în contul stingerii datoriilor față de bugetul public național, iar în lipsa datoriilor, la cererea agentului economic, în contul viitoarelor obligații ale acestuia față de bugetul public național sau la contul bancar al agentului economic respectiv.

Se interzice restituirea T.V.A. în contul stingerii datoriilor creditorilor agentului economic care dispune de decizie de restituire a T.V.A., inclusiv persoanelor juridice și fizice cesionari.

01.09.2019

[Art. 101⁴ abrogat prin Legea nr. 115 din 15.08.2019]

Articolul 102. Deducerea sumei T.V.A. pentru mărfurile, serviciile procurate

01.01.2020

(1) În cazul achitării T.V.A. la buget, subiecților impozabili, înregistrați în calitate de plătitori ai T.V.A., li se permite deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată furnizorilor plătitori ai T.V.A., pe valorile materiale, serviciile procurate (inclusiv transmise în cadrul realizării contractului de comision) pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător. Se permite deducerea sumei T.V.A. la **mărfurile importate**, procurate de către subiecții impozabili pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător numai în cazul achitării T.V.A. la buget pentru mărfurile, serviciile menționate în conformitate cu art. 115. **Pentru serviciile importate, procurate de către subiecții impozabili pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător, deducerea sumei T.V.A. se permite pentru sumele T.V.A. achitate sau care urmează a fi achitate la buget.**

(2) Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sunt folosite pentru efectuarea livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere nu se deduce și se raportează la costuri sau la cheltuieli.

(3) Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sunt folosite pentru efectuarea livrărilor impozabile și scutite de T.V.A. fără drept de deducere se deduce dacă se referă la livrările impozabile.

(4) Mărimea deducerii sumei T.V.A. se determină lunar prin aplicarea proratai față de suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sînt utilizate pentru efectuarea livrărilor impozabile, precum și celor scutite de T.V.A. fără drept de deducere. Prorata lunară se aproximează, conform regulilor matematice, pînă la un semn după virgulă și se determină prin aplicarea următorului raport:

- a) la numărător se indică valoarea livrărilor impozabile (fără T.V.A.), cu excepția avansurilor primite, pentru a căror efectuare se utilizează valorile materiale, serviciile în cauză;

01.01.2020

- b) la numitor se indică valoarea totală a livrărilor impozabile (fără T.V.A.) și a livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere, cu excepția avansurilor primite, pentru a căror efectuare se utilizează valorile materiale, serviciile în cauză.

Prorata definitivă se determină în modul descris mai sus și se aproximează, conform regulilor matematice, **până la două semne după virgulă** la completarea declarației privind T.V.A. pentru ultima perioadă fiscală a anului și se bazează pe indicatorii anuali ai livrărilor. Diferența dintre suma T.V.A. dedusă în perioadele fiscale precedente și suma T.V.A. determinată drept urmare a aplicării proratai definitive se reflectă în declarația pentru ultima perioadă fiscală a anului.

Se permite spre deducere suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sînt utilizate pentru efectuarea livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere dacă mărimea raportului dintre livrările scutite de T.V.A. fără drept de deducere și totalul livrărilor impozabile (fără T.V.A.) și al livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere este mai mică decît coeficientul de 0,05.

01.01.2020

(5) Deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sînt folosite pentru efectuarea livrărilor ce nu constituie obiecte impozabile cu T.V.A. în conformitate cu art. 95 alin. (2) lit. c), d), f) și g) se efectuează similar livrărilor impozabile.

Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sînt folosite pentru efectuarea livrărilor ce nu constituie obiecte impozabile cu T.V.A. în conformitate cu art. 95 alin. (2) lit. a) și b) nu se deduce și se raportează la costuri sau la cheltuieli.

(6) Sumele T.V.A. deduse de subiectul impozabil pe mărfurile, serviciile procurate se exclud din deducere și se raportează la costuri sau la cheltuieli în cazul modificării regimului fiscal pentru livrarea mărfurilor, serviciilor în procesul desfășurării activității de întreprinzător din impozabil în scutit de T.V.A. fără drept de deducere sau în cazul schimbării destinației utilizării mărfurilor pentru efectuarea livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere în locul livrărilor impozabile.

Din deducere se exclud sumele T.V.A. în mărimea atribuită anterior la deducere pentru stocurile de mărfuri rămase, iar pentru mijloacele fixe și imobilizările necorporale supuse

amortizării – în mărimea sumei T.V.A. aferente valorii contabile, fără a lua în considerare valoarea reevaluată.

Sumele T.V.A. care se exclud din deducere în conformitate cu prezentul alineat se raportează la costuri sau la cheltuieli.

Raportarea sumelor T.V.A. la costuri sau la cheltuieli în cazul modificării regimului fiscal se efectuează în perioada fiscală în care a avut loc modificarea regimului fiscal din livrare impozabilă în livrare scutită de T.V.A. fără drept de deducere.

Raportarea sumelor T.V.A. la costuri sau la cheltuieli în cazul schimbării destinației utilizării mărfurilor se efectuează la momentul utilizării mărfurilor în calitate de materie primă, materiale sau mijloc fix pentru efectuarea livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere în locul livrărilor impozabile.

(7) Sumele T.V.A. raportate la costuri sau la cheltuieli pe mărfurile, serviciile procurate se deduc în cazul modificării regimului fiscal pentru livrarea mărfurilor, serviciilor în procesul desfășurării activității de întreprinzător din scutit de T.V.A. fără drept de deducere în impozabil sau în cazul schimbării destinației utilizării mărfurilor pentru efectuarea livrărilor impozabile în locul livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere.

Se deduc sumele T.V.A. în mărimea atribuită anterior la costuri sau la cheltuieli pentru stocurile de mărfuri rămase, iar pentru mijloacele fixe și imobilizările necorporale supuse amortizării – în mărimea sumei T.V.A. aferente valorii contabile, fără a lua în considerare valoarea reevaluată.

Deducerea sumelor T.V.A. în cazul modificării regimului fiscal se efectuează în perioada fiscală în care a avut loc modificarea regimului fiscal din livrare scutită de T.V.A. fără drept de deducere în livrare impozabilă.

Deducerea sumelor T.V.A. în cazul schimbării destinației utilizării mărfurilor se efectuează la momentul utilizării mărfurilor în calitate de materie primă, materiale sau mijloc fix pentru efectuarea livrărilor impozabile în locul livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere.

01.01.2020

(8) Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care nu sînt folosite pentru desfășurarea activității de întreprinzător, pe mărfurile procurate care, în procesul activității de întreprinzător, au fost sustrate sau au constituit deșeuri și perisabilități naturale peste limitele lunare stabilite de conducător, precum și pe valoarea care nu a fost supusă amortizării mijloacelor fixe casate, nu se deduce și se raportează la costurile sau cheltuielile perioadei. **Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pentru produsele din tutun clasificate la pozițiile tarifare 240210000, 240220, 240290000, 2403 și pentru produsele din alcool etilic clasificate la pozițiile tarifare 2207, 2208, care au constituit deșeuri sau perisabilități naturale peste limitele stabilite de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, și pentru produsele petroliere care au constituit deșeuri sau perisabilități naturale peste limitele stabilite de către Ministerul Economiei și Infrastructurii nu se deduce și se raportează la costurile sau cheltuielile perioadei.**

(9) Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate de către subiectul impozabil în scopul organizării de activități distractive ce nu țin de domeniul activității sale de întreprinzător nu se deduce și se raportează la cheltuieli. Subiecții impozabili a căror acti-

vită de întreprinzător constă în organizarea distracțiilor și timpului liber, iar valorile materiale, serviciile procurate sînt folosite nemijlocit pentru desfășurarea acestei activități, au dreptul la deducerea sumei T.V.A. pe valorile materiale și serviciile procurate.

(10) Subiectul impozabil are dreptul la deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate dacă dispune:

- a) de factura fiscală la valorile materiale, serviciile procurate pentru care a fost achitată ori urmează a fi achitată T.V.A.; sau

01.01.2020

a') de documentul de plată care confirmă achitarea T.V.A. la buget pentru procurarea proprietății întreprinderilor declarate în proces de insolabilitate în conformitate cu prevederile Legii insolabilității nr. 149/2012;

- b) de documentul, eliberat de organul vamal, care confirmă achitarea T.V.A. la mărfurile importate;
- c) de documentul care confirmă achitarea T.V.A. pentru serviciile importate.

01.01.2020

(11) Subiecții impozabili stipulați la art. 94 lit. e), înregistrați ca plătitori ai T.V.A., au dreptul la deducerea sumei T.V.A., achitată la buget, pentru mărfurile procurate.

(12) În cazul în care factura fiscală pentru serviciile a căror livrare se realizează regulat, pe o perioadă de 6 luni calendaristice consecutive, precum și pentru energie electrică, energie termică, gaz natural, servicii publice de telefonie fixă și mobilă, servicii comunale, este primită de către cumpărător (beneficiar) pînă la data de 10 inclusiv a lunii următoare celei în care a avut loc livrarea documentată prin factura fiscală respectivă, subiectul impozabil are dreptul la deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe serviciile, mărfurile menționate utilizate la efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător în luna în care a avut loc livrarea acestora.

(13) În cazul în care factura fiscală pentru livrarea mărfurilor, serviciilor este primită de către cumpărător (beneficiar) subiect impozabil ulterior perioadei fiscale în care aceasta a fost emisă, subiectul impozabil are dreptul la deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe mărfurile, serviciile utilizate la efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător în perioada fiscală în care factura fiscală respectivă a fost primită de către cumpărător (beneficiar). Deducerea sumei T.V.A. se efectuează prin înscrierea sumei respective în declarația privind T.V.A. pentru perioada fiscală în care a fost primită nemijlocit factura fiscală, fără corectarea declarațiilor privind T.V.A. pentru perioadele fiscale anterioare.

(14) Livrarea în privința căreia se permite deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe mărfurile, serviciile procurate trebuie să fie efectuată subiectului impozabil de către furnizorul care a eliberat factura fiscală (eliberată în modul stabilit de Ministerul Finanțelor sau imprimată cu aplicarea seriei și numărului atribuit de Serviciul Fiscal de Stat subiectului care își exercită dreptul la imprimarea de sine stătător a facturilor fiscale).

(15) În scopul confirmării dreptului la restituirea sumei T.V.A. pe mărfurile și serviciile procurate, subiectul impozabil, în afară de declarațiile privind T.V.A. și registrele de evidență a livrărilor și procurărilor în care sînt înregistrate operațiunile de livrare sau procurare, trebuie să dispună de documente confirmative stabilite de Guvern.

01.01.2020

[Alin. (16) abrogat prin Legea nr. 171 din 19.12.2019]

(17) Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pentru întreținerea, funcționarea și reparația autoturismelor folosite de către persoanele specificate la grupele minore 112 și 121 din Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova se deduce doar pentru un singur autoturism pentru fiecare persoană specificată la grupele minore 112 și 121 din Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova. Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pentru întreținerea, funcționarea și reparația a mai mult de un singur autoturism folosit de către persoanele specificate la grupele minore 112 și 121 din Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova nu se deduce și se raportează la costuri sau la cheltuieli.

(18) În cazul procurării de pe teritoriul țării a valorilor materiale, serviciilor de la un furnizor inclus în lista contribuabililor obligați să utilizeze facturi fiscale electronice (e-factura), subiectul impozabil are dreptul la deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, dacă dispune de factura fiscală electronică, eliberată de furnizor în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

Capitolul 4

LIVRĂRILE SCUTITE DE T.V.A.

Articolul 103. Scutirea de T.V.A.

(1) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere:

- 1) locuința, pămîntul, locațiunea locuinței și arenda pămîntului, dreptul de livrare și arendare a acestora, cu excepția plăților de comision aferente tranzacțiilor respective;
- 2) mărfurile de la pozițiile tarifare 040229110, 190110000, precum și produsele alimentare pentru copii de la pozițiile tarifare 160210001, 200510001, 200710101, 200710911, 200710991;
- 3) proprietatea de stat, răscumpărată în procesul privatizării;

01.01.2020

4) instituțiile preșcolare, sanatoriile și alte obiecte cu destinație social-culturală și de locuit, precum și drumurile, rețelele și substațiile electrice, rețelele de gaz, **sistemele de alimentare cu apă și de canalizare, sistemele centralizate de alimentare cu energie termică**, instalațiile pentru extragerea apelor subterane și alte obiecte similare transferate gratuit autorităților publice (sau, în baza deciziei lor, întreprinderilor specializate care folosesc și exploatează obiectele respective conform destinației), precum și cele transmise întreprinderilor, organizațiilor și instituțiilor de către autoritățile publice; proprietatea de stat transferată gratuit, la decizia autorităților publice, de la bilanțul unei întreprinderi de stat la bilanțul altei întreprinderi de stat sau de la bilanțul unei întreprinderi municipale la bilanțul altei întreprinderi municipale; lucrările de expertiză tehnică, de prospecțiuni, de proiectare, de construcție și de restaurare, cu atragerea mijloacelor bănești donate

de către persoane fizice și juridice, la obiectele incluse în lista aprobată de Parlament;

5) mărfurile, serviciile instituțiilor de învățământ publice și private, legate de desfășurarea nemijlocită a procesului de învățământ conform Codului educației; serviciile de instruire a copiilor și adolescenților în cercuri, secții, studiouri; serviciile prestate copiilor și adolescenților cu folosirea instalațiilor sportive; serviciile legate de întreținerea copiilor în instituții preșcolare; serviciile de pregătire și perfecționare a cadrelor;

6) serviciile (acțiunile) întreprinse de către autoritățile abilitate, pentru care se aplică taxa de stat; toate tipurile de activități legate de taxele și plățile încasate de stat pentru acordare de licențe, înregistrare și eliberare de brevete, precum și taxele și plățile încasate de autoritățile administrației publice centrale și locale; serviciile în domeniul protecției obiectelor proprietății intelectuale, prestate de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală; activitatea profesională în sectorul justiției; serviciile de înregistrare în registrul bunurilor imobiliare și de eliberare a extraselor din acest registru; serviciile de înregistrare de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali și de furnizare a informației din registrele de stat respective;

8) proprietatea confiscată, proprietatea fără stăpîn, proprietatea trecută în posesiunea statului cu drept de succesiune, comorile;

9) serviciile legate de îngrijirea bolnavilor și bătrînilor, precum și mărfurile, din contul organizațiilor de binefacere, destinate pregătirii pachetelor pentru bătrînii nevoiași și distribuite lor gratuit;

01.01.2020

10) serviciile medicale, cu excepția celor cosmetice, serviciile de ambulanță medicală aeriană; materia primă medicamentoasă, materialele, articolele, ambalajul primar și secundar utilizate la prepararea și producerea medicamentelor, autorizate de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, cu excepția alcoolului etilic, mijloacelor cosmetice, conform listei aprobate de Guvern; **scaunele cu rotile (poziția tarifară 8713)**, articolele și aparatele ortopedice și de protezare (poziția tarifară 9021); biletele de tratament (inclusiv cele fără cazare) și de odihnă în stațiunile balneoclimaterice, pachetele de servicii turistice; **mijloacele tehnice folosite** exclusiv în scopuri legate de profilaxia dizabilității și reabilitarea persoanelor cu dizabilități;

11) produsele de fabricație proprie ale cantinelor studențești, școlare și ale cantinelor altor instituții de învățământ, ale spitalelor și instituțiilor preșcolare, ale cantinelor care aparțin altor instituții și organizații din sfera social-culturală finanțate, parțial sau în întregime, de la buget, precum și ale cantinelor specializate în alimentarea bătrînilor nevoiași din contul organizațiilor de binefacere;

12) serviciile financiare:

- a) acordarea sau transmiterea creditelor, garanțiilor de credit, alte garanții ale operațiilor în numerar și de creditare, inclusiv gestionarea împrumuturilor, creditelor sau garanțiilor de credit din partea creditorilor (operațiile de creditare, de virament, fiduciare, legate de creditare, de decontări de casă, căutarea sumelor care nu au intrat în cont, deschiderea, închiderea și reîntocmirea conturilor);
- b) operațiile legate de evidența conturilor de depozit, inclusiv a conturilor de depunere, de decontare și bugetare, transferurile de credit (plăți și/sau încasări), inclusiv prin intermediul prestatorilor serviciilor de plată,

titlurile de creanță, cecurile și alte instrumente financiare, cu excepția veniturilor de pe vânzarea mărfurilor în cazul nerambursării creditului, din acordarea serviciilor informaționale, de consultanță și de expertiză, din procurarea și arendarea locurilor de broker la bursă, din darea în arendă, din serviciile de încasare și livrare a banilor în numerar clienților, din serviciile de primire la păstrare și transferare a valorilor de preț, a banilor în numerar, a valorilor mobiliare și a documentelor, a veniturilor de la operațiile fiduciare de gestionare a bunurilor clienților, de la lichidarea bunurilor întreprinderilor care au dat faliment, din aprovizionarea contra plată a clienților cu documentația normativă;

- c) importul de bancnote de la poziția tarifară 490700300 și monede metalice de la poziția tarifară 7118 (inclusiv de bancnote și monede jubiliare și comemorative) în monedă națională, de bancnote de la poziția tarifară 490700300 și monede metalice de la poziția tarifară 7118 în valută străină (inclusiv în scopuri numismatice) și alte operațiuni legate de circulația monedei naționale și valutei străine (inclusiv operațiunilor legate de folosirea acestora în scopuri numismatice), precum și importul de mărfuri de la poziția tarifară 7108 de către Banca Națională a Moldovei și alte livrări către/de către Banca Națională a Moldovei cu aceste mărfuri;
- d) operațiile legate de emiterea acțiunilor, obligațiunilor, cambiilor și altor valori mobiliare, inclusiv operațiile comerciale și de intermediere pe piața valorilor mobiliare, operațiile registratorilor independenți;
- e) operațiile legate de instrumentele financiare derivate, de acordurile forward, de opțiuni și de alte operații financiare;
- f) serviciile legate de gestionarea fondurilor investiționale și fondurilor nestatale calificate de pensii;
- g) operațiile de asigurare și/sau de reasigurare, inclusiv serviciile de intermediere a acestora;
- 13) serviciile poștale, inclusiv distribuirea pensiilor, subvențiilor, indemnizațiilor;
- 14) serviciile legate de jocurile de noroc prestate de către subiecții care desfășoară activitate de întreprinzător în sfera jocurilor de noroc (inclusiv cu folosirea jocurilor automate), cu excepția serviciilor a căror valoare, în totalitate sau parțial, a fost inclusă în miză sau în plata pentru intrare și a altor servicii prestate spectatorilor sau participanților; loteriile;
- 15) serviciile de înhumare și incinerare a corpurilor umane sau animale și activități conexe: pregătirea cadavrelor către înhumare sau incinerare, îmbalsămarea și servicii oferite de întreprinderile de pompe funebre; închirierea încăperilor în saloanele pentru răposați; închirierea sau vânzarea locurilor de veci; întreținerea mormintelor; amenajarea și întreținerea cimitirelor; transportarea cadavrelor; ritualurile și ceremoniile efectuate de organizațiile religioase; organizarea funeraliilor și ceremoniilor de incinerare; confecționarea și/sau livrarea sicriilor, coroanelor;
- 16) cazarea în cămine; serviciile comunale acordate populației: închirierea spațiului locativ, deservirea tehnică a blocurilor de locuințe, alimentarea cu apă, canalizarea, salubritatea, folosirea ascensoarelor;
- 17) serviciile de transportare a pasagerilor pe teritoriul țării, precum și serviciile de comercializare a biletelor pentru transportul de pasageri pe teritoriul țării;

18) energia electrică importată și livrată către operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorii rețelelor de distribuție și furnizorii energiei electrice și energia electrică importată de operatorul rețelei de transport și de sistem, de operatorii rețelelor de distribuție și furnizorii energiei electrice, cu excepția serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice;

19) serviciile ce țin de autentificarea drepturilor deținătorilor de teren;

20) producția de carte și publicațiile periodice (cu excepția celor cu caracter publicitar și erotic) de la pozițiile tarifare 4901, 4902, 490300000, 490400000 și 4905, precum și serviciile de editare a producției de carte și a publicațiilor periodice, cu excepția celor cu caracterul menționat;

21) timbrele de acciz importate pentru marcarea mărfurilor supuse accizelor, precum și hîrțile speciale importate pentru marcarea mărfurilor supuse accizelor destinate exportului;

22) serviciile livrate de către cooperativele agricole de prestări servicii, înființate în conformitate cu art. 87 din Legea nr. 73-XV din 12 aprilie 2001 privind cooperativele de întreprinzător, membrilor acestei cooperative, cu condiția că cel puțin 75% din valoarea totală a livrărilor cooperativei constituie valoarea mărfurilor și serviciilor livrate membrilor cooperativei și valoarea mărfurilor livrate cooperativei de către membrii acesteia;

01.01.2020

24) autoturismele și alte autovehicule (pozițiile tarifare 870321, 870322, 870323, 870324 870331, 870332, 870333, **870340, 870350000, 870360, 870370000, 870380, 9705), scuturile cu motor electric de la poziția tarifară 871160900;**

24¹) mărfurile de la pozițiile tarifare 7201, 7204, 854810;

26) utilajul, echipamentul și atributele de gratificație primite ca donații de Comitetul Național Olimpic și Sportiv și de federațiile sportive naționale de profil de la Comitetul Internațional Olimpic, de la federațiile sportive europene și internaționale de profil pentru pregătirea sportivilor de performanță și promovarea mișcării olimpice, fără drept de comercializare a acestui utilaj, echipament și atribute de gratificație;

27) serviciile organizațiilor din sfera științei și inovării acreditate de Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare. Scutirea va fi acordată începînd cu perioada fiscală în care organizația din sfera științei și inovării a fost acreditată de Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare. În cazul retragerii certificatului de acreditare, organizația va fi privată de dreptul la scutire începînd cu perioada fiscală în care i se retrage certificatul de acreditare.

01.01.2020

27¹) tractoarele agricole de la **pozițiile tarifare 870191100, 870192100, 870193100, 870194100, 870195100** și tehnica agricolă de la pozițiile tarifare **842449100, 842482100, 8432, 843320, 843330000, 843340000, 843351000, 843352000, 843353, 843359, 8436, 8437** și părți ale acesteia de la pozițiile tarifare 8432, 8433 și 8437;

27²) rachetele contra grindinei de la poziția tarifară 3604;

27³) turbinele hidraulice cu puterea maximum 1000 kW de la poziția tarifară 841011000, generatoarele electrice de o putere de peste 75 kW, dar de maximum 375 kW de la poziția tarifară 850133000, părțile pentru grupurile electrogene de la poziția tarifară 850300990, aparatura pentru comutarea circuitelor electrice de la poziția tarifară **853690950;**

29) mijloacele fixe utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor și/sau executarea lucrărilor, destinate includerii în capitalul statutar (social) în modul și în termenele prevăzute de legislație. Modul de aplicare a facilităților fiscale respective se stabilește de Guvern.

La mijloacele fixe utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor și/sau executarea lucrărilor se atribuie mijloacele fixe a căror amortizare se raportează la costul produselor fabricate, serviciilor prestate și/sau lucrărilor executate.

Mijloacele fixe care au beneficiat de facilitatea fiscală respectivă nu pot fi înstrăinate, transmise în folosință sau posesie (exceptînd locațiunea bunurilor imobile), atît integral, cît și părțile componente ale acestora, pe parcursul a 3 ani de la data validării declarației vamale respective sau eliberării facturii fiscale, cu excepția cazului în care aceste mijloace fixe sînt exportate, dacă anterior au fost importate și nu au suferit modificări în afara amortizării normale. În cazul în care aceste mijloace fixe se înstrăinează, se transmit în folosință sau posesie, atît integral, cît și părțile componente ale acestora, pînă la expirarea a 3 ani, T.V.A. se calculează și se achită de către persoana juridică în al cărei capital statutar (social) a fost introdus mijlocul fix, pornind de la valoarea indicată în factura fiscală eliberată în momentul beneficiarii de facilitatea fiscală respectivă, în cazul livrării de mijloace fixe, sau de la valoarea în vamă la momentul depunerii declarației vamale, în cazul importului acestora. Persoana juridică în al cărei capital statutar (social) a fost introdus mijlocul fix nu are dreptul la deducerea sumei T.V.A., achitată pentru mijlocul fix înstrăinat, și este obligată să prezinte declarația privind TVA;

30) lucrările de construcție și montaj al parcurilor eoliene și al parcurilor fotovoltaice;

31) utilajul și tehnica de la următoarele poziții tarifare: ex. 3926 – containere din plastic pentru colectarea separată a deșeurilor; ex. 841780700 – furnale și cuptoare pentru incinerarea gunoiului; ex. 8477 – mașini și aparate pentru prelucrarea cauciucului sau a materialelor plastice; ex. 8479 – utilaje pentru mărunțirea, presarea, balotarea deșeurilor menajere; ex. 8704 – autovehicule pentru colectarea și transportarea deșeurilor menajere.

Pot beneficia de facilitatea fiscală respectivă agenții economice care dețin autorizație pentru desfășurarea activității de colectare, prelucrare, reciclare a deșeurilor menajere și utilizează utilajul și tehnica nominalizată nemijlocit în domeniul de activitate al acestora;

32) aeronavele de la poziția tarifară 8802 40 000, elicopterele de la pozițiile tarifare 880211000, 880212000, locomotivele de la pozițiile tarifare 8601, 8602, vagoanele automotoare pentru calea ferată antrenate în transportul public

Pentru parteneriatul public-privat al cărui contract a fost încheiat în perioada 1 ianuarie 2018 – 31 august 2019 se aplică facilitățile fiscale în partea ce ține de restituirea de TVA la investiții (cheltuieli) capitale și de scutirea de TVA fără drept de deducere, în vigoare la data semnării contractului de realizare a parteneriatului public-privat, pînă la expirarea contractului.

de pasageri de la poziția tarifară 8603; părțile acestora de la pozițiile tarifare 880310000 - 880330000 și 8607;

33) serviciile de leasing operațional sau financiar ale aeronavelor de la poziția tarifară 8802 40 000, elicopterelor de la pozițiile tarifare 880211000, 880212000, locomotivelor de la pozițiile tarifare 8601, 8602, vagoanelor automotoarelor pentru calea ferată antrenate în transportul public de pasageri de la poziția tarifară 8603.

(2) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere:

- a) mărfurile introduse pe teritoriul vamal și plasate sub regimurile vamale de tranzit, transformare sub control vamal, antrepozit vamal și sub destinațiile vamale de distrugere și abandon în folosul statului;
- b) mărfurile autohtone anterior exportate și reintroduse, în termen de 3 ani, în aceeași stare. Dacă la realizarea exportului suma T.V.A. pentru marfa respectivă a fost restituită, scutirea de T.V.A. nu se acordă. Nerestituirea T.V.A. se confirmă printr-un certificat emis de Serviciul Fiscal de Stat;
- c) mărfurile plasate sub regimul vamal de admitere temporară și produselor compensatoare după perfecționarea pasivă, conform reglementărilor vamale.

(3) Mărfurile plasate în regimul vamal de perfecționare activă, exceptând mărfurile supuse accizelor, carnea de bovine, proaspătă sau refrigerată (poziția tarifară 0201), carnea de bovine congelată (poziția tarifară 0202), carnea de porcine, proaspătă, refrigerată sau congelată (poziția tarifară 0203), carnea de ovine sau caprine, proaspătă, refrigerată sau congelată (poziția tarifară 0204), organele comestibile de bovine, porcine, ovine, caprine, cai, măgari, câțiri, asini, proaspete, refrigerate sau congelate (poziția tarifară 0206), carnea și organele comestibile ale păsărilor de la poziția tarifară 0105, proaspete, refrigerate sau congelate (poziția tarifară 0207), slănină fără carne slabă, grăsimea de porc și de pasăre, netopită, nici altfel extrasă, proaspătă, refrigerată, congelată, sărată sau în saramură, uscată sau afumată (poziția tarifară 0209), laptele și smântina din lapte, concentrate sau cu adaos de zahăr sau alți îndulcitori (edulcoranți) (poziția tarifară 0402), feculele de cartofi (poziția tarifară 1108 13 000), grăsimile de animale din specia bovină, ovină sau caprină, altele decât cele de la poziția tarifară 150300 (poziția tarifară 1502) și zahărul brut (poziția tarifară ex. 1701), se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere.

T.V.A. achitată pentru mărfurile plasate în regimul vamal de perfecționare activă, la care se aplică T.V.A., se restituie, în conformitate cu modul stabilit de Serviciul Vamal, într-un termen ce nu va depăși 30 de zile.

(5) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere importul mărfurilor, serviciilor importate, destinate acordării de asistență în caz de calamitate naturală, de conflict armat și în alte situații excepționale, precum și importul și livrarea de mărfuri, servicii definite ca ajutoare umanitare, în modul stabilit de Guvern.

01.01.2020

(6) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere plasarea și comercializarea mărfurilor în magazinele duty-free. Mărfurile supuse accizelor plasate în destinația magazinul duty-free amplasat în zona intrării pe teritoriul Republicii Moldova, magazinul duty-free pentru deservirea corpului diplomatic, după comercializare, la încheierea destinației vamale, sunt plasate sub regimul vamal de import cu perceperea drepturilor de import.

(8) Se scutește de T.V.A. fără drept de deducere producția atelierelor curative de producție (de muncă) de pe lângă spitalele de psihiatrie ale Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, în care muncesc persoane cu dizabilități.

(9²) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere mărfurile și serviciile importate sau procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către organizațiile necomerciale care corespund cerințelor art. 52, în scop de construire a instituțiilor de asistență socială, precum și mărfurile și serviciile importate sau procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către aceste organizații necomerciale pentru necesitățile instituțiilor menționate.

01.01.2020

(9³) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere mărfurile importate de către persoane juridice în scopuri necomerciale dacă **valoarea intrinsecă** a acestor mărfuri nu depășește suma de 100 de euro. În cazul în care valoarea în vamă a mărfurilor depășește limita neimpozabilă indicată, T.V.A. se calculează pornind de la valoarea mărfurilor în vamă, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acestora.

(9⁴) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere deșeurile și reziduurile de metale feroase și neferoase, reziduurile industriale care conțin metale sau aliaje ale acestora importate și/sau procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către subiecții impozabili licențiați și utilizați nemijlocit în activitatea lor de întreprinzător în Republica Moldova, precum și deșeurile și reziduurile de hârtie și de carton, de cauciuc, de plastic și de sticlă (cioburi de sticlă) procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către subiecții impozabili și utilizați nemijlocit în activitatea lor de întreprinzător în Republica Moldova.

(9⁵) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere mărfurile consumabile importate de forța militară străină care desfășoară aplicații militare temporare, destinate uzului sau consumului exclusiv al forței militare și al componentei civile. Lista mărfurilor consumabile se aprobă de către Ministerul Apărării al Republicii Moldova.

(9⁶) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere mijloacele de transport importate și livrate cu titlu gratuit (donație), indiferent de termenul de exploatare, destinate:

- a) pentru scopuri medicale, clasificate la pozițiile tarifare 8702 și 8703;
- c) pentru stingerea incendiilor, clasificate la poziția tarifară 8705 30000;
- d) pentru curățarea străzilor, pentru împrăștiat materiale, pentru colectarea deșeurilor, clasificate la poziția tarifară 8705.

Pot beneficia de facilitatea fiscală respectivă atât beneficiarii, cu condiția utilizării mijloacelor de transport menționate exclusiv în conformitate cu destinația lor finală, cât și persoanele terțe care au importat și au livrat aceste mijloace de transport către beneficiari.

Beneficiarii și persoanele terțe nu pot comercializa, transmite în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar mijloacele de transport menționate la lit. a)-d).

Modul de introducere, plasare sub regim vamal de import a mijloacelor de transport menționate și de beneficiere de facilitatea fiscală respectivă este stabilit de Guvern.

01.01.2020

(9⁷) Se scutește de T.V.A. fără drept de deducere importul mostrelor de **mărfuri cu valoarea intrinsecă** care nu depășește 22 euro pentru un import. În cazul în care valoarea mostrelor de mărfuri depășește limita neimpozabilă indicată, T.V.A. se calculează pornind de la valoarea în vamă a mostrelor de mărfuri, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acestora. Pentru a beneficia de scutire, mostrele de mărfuri trebuie să fie de nefolosit prin rupere, perforare sau marcare clară și permanentă sau prin alte procedee, cu condiția ca această operațiune să nu le distrugă caracterul de mostre. Scutirea de T.V.A. nu se aplică produselor alcoolice de la pozițiile tarifare 220300, 2204, 2205, 220600, 2207, 2208, parfumurilor și apelor de toaletă de la poziția tarifară 330300, tutunului și produselor pe bază de tutun de la pozițiile tarifare 2401, 2402 și 2403.

01.09.2019

[Alin. (9⁸) abrogat prin Legea nr. 115 din 15.08.2019]

(9⁹) Se scutește de T.V.A. fără drept de deducere importul obiectelor de cult conform listei aprobate și modului stabilit de Guvern.

06.09.2019

(9¹⁰) Se scutește de T.V.A. fără drept de deducere importul mărfurilor de la pozițiile tarifare 271012310, 271012700 și 271019210, destinate aprovizionării aro- navelor implicate în transportul internațional de mărfuri și pasageri.

Capitolul 5

SCUTIREA DE T.V.A. CU DREPT DE DEDUCERE

Articolul 104. Livrările scutite de T.V.A. cu drept de deducere

Se scutesc de T.V.A. cu drept de deducere:

- mărfurile, serviciile pentru export și toate tipurile de transporturi internaționale de mărfuri (inclusiv de expediție) și pasageri, serviciile de transport internațional al gazelor naturale precum și serviciile operatorului aerodrom (aeropot), de comercializare a biletelor de călătorie în trafic internațional, de deservire la sol a aeronavelor, inclusiv de livrare a combustibilului și a mărfurilor la bordul aeronavei, de securitate aeronautică, de căutare-salvare și de navigație aeriană, aferente aeronavelor în trafic internațional, combustibilul destinat aprovizionării în Portul Internațional Liber Giurgiulești a navelor maritime implicate în transportul internațional de mărfuri și pasageri, indiferent de naționalitatea navei sau de pavilionul acesteia;
- energia electrică, energia termică și apa caldă pentru bunurile imobiliare cu destinație locativă, indiferent de subiectul în a cărui gestiune se află aceste bunuri;
- în baza principiului reciprocității, introducerea și/sau livrarea pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor, serviciilor destinate folosinței oficiale de către misiunile diplomatice și oficiile consulare acreditate în Republica Moldova, de reprezentanțele organizațiilor internaționale acreditate în Republica

Moldova, destinate uzului sau consumului personal de către membrii personalului acestor misiuni diplomatice și oficii consulare sau al reprezentanțelor organizațiilor internaționale, precum și de către membrii familiilor lor care locuiesc împreună cu ei, cu excepția cetățenilor Republicii Moldova, precum și a cetățenilor străini și apatrizi cu reședința permanentă în Republica Moldova. Modul de aplicare a scutirii de T.V.A. cu drept de deducere se stabilește de Guvern;

- importul și/sau livrarea pe teritoriul țării a mărfurilor, serviciilor destinate:
 - proiectelor de asistență tehnică, realizate pe teritoriul Republicii Moldova de către organizațiile internaționale și țările donatoare în limita tratatelor la care aceasta este parte;
 - proiectelor de asistență investițională, finanțate din contul împrumuturilor și granturilor acordate Guvernului sau acordate cu garanție de stat, din contul împrumuturilor acordate de organismele financiare internaționale (inclusiv din cota-parte a Guvernului), precum și din contul granturilor acordate instituțiilor finanțate de la buget.

Lista tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, lista proiectelor de asistență tehnică, lista împrumuturilor și granturilor acordate Guvernului sau acordate cu garanție de stat, din contul împrumuturilor acordate de organismele financiare internaționale (inclusiv din cota-parte a Guvernului), din contul granturilor acordate instituțiilor finanțate de la buget, precum și modul de aplicare a scutirii de T.V.A. cu drept de deducere la livrarea pe teritoriul țării a mărfurilor, serviciilor destinate proiectelor respective se stabilesc de Guvern;

- mărfurile, serviciile livrate în zona economică liberă din afara teritoriului vamal al Republicii Moldova, livrate din zona economică liberă în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova, livrate în zona economică liberă din restul teritoriului vamal al Republicii Moldova, precum și cele livrate de către rezidenții diferitelor zone economice libere ale Republicii Moldova unul altuia, cu excepția serviciilor de transport livrate în zona economică liberă din restul teritoriului vamal al Republicii Moldova, precum și cele livrate de către rezidenții diferitelor zone economice libere ale Republicii Moldova unul altuia;
- mărfurile livrate de către rezidentul unei zone economice libere a Republicii Moldova unui nerezident al Republicii Moldova, dacă marfa este predată în scopul prelucrării unui rezident al altei zone economice libere a Republicii Moldova, indicat de cumpărătorul/beneficiarul nerezident;
- serviciile prestate de întreprinderile industriei ușoare pe teritoriul Republicii Moldova agenților economici care plasează mărfurile sub regimul vamal de perfecționare activă, în cadrul contractelor de prelucrare în regimul vamal de perfecționare activă. Tipul serviciilor care cad sub incidența prezentului punct, precum și modul de administrare a acestor servicii se stabilesc de Guvern, iar lista agenților economici se aprobă de Ministerul Economiei și Infrastructurii;

h) mărfurile livrate în magazinele duty-free;

- i) mărfurile și serviciile livrate în Portul Internațional Liber Giurgiulești și Aeroportul Internațional Liber Mărculești din afara teritoriului vamal al Republicii Moldova, cele livrate din Portul Internațional Liber Giurgiulești și Aeroportul Internațional Liber Mărculești în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova, cele livrate în Portul Internațional Liber Giurgiulești și Aeroportul Internațional Liber Mărculești din restul teritoriului vamal al Republicii Moldova, precum și cele livrate de către rezidenții diferitor zone economice libere ale Republicii Moldova, Portului Internațional Liber Giurgiulești, Aeroportului Internațional Liber Mărculești unul altuia, cu excepția serviciilor de transport livrate în Portul Internațional Liber Giurgiulești și Aeroportul Internațional Liber Mărculești din restul teritoriului vamal al Republicii Moldova, precum și a celor livrate de către rezidenții diferitor zone economice libere ale Republicii Moldova, Portului Internațional Liber Giurgiulești, Aeroportului Internațional Liber Mărculești unul altuia.

Capitolul 6

LIVRĂRILE

Articolul 105. Livrările de mărfuri, servicii

- (1) Livrarea energiei electrice, a celei termice și a gazului se consideră livrare de mărfuri.
- (2) Livrarea serviciilor legată de livrarea mărfurilor se consideră parte a livrării de mărfuri.
- (3) Livrarea serviciilor legată de exportul de mărfuri se consideră parte a exportului de mărfuri.
- (4) Livrarea mărfurilor legată de livrarea serviciilor se consideră parte a livrării de servicii.
- (5) Livrarea serviciilor legate de importul de mărfuri se consideră parte a importului de mărfuri.

Articolul 106. Livrările efectuate în cadrul realizării contractului de mandat

- (1) Livrarea de mărfuri, servicii efectuată de către mandatar în numele mandantului constituie livrare efectuată de mandant.
- (2) Executarea de către mandatar a însărcinării mandantului privind procurarea mărfurilor, serviciilor constituie livrare efectuată de către furnizor mandantului.

Articolul 107. Livrările efectuate în cadrul realizării contractului de comision și contractului de administrare fiduciară

- (1) Transmiterea mărfurilor de către comitent comisionarului și invers, precum și transmiterea mărfurilor de către comisionar

cumpărătorului și de către furnizor comisionarului în cadrul realizării contractului de comision constituie livrări de mărfuri.

(2) Valoarea impozabilă a livrării impozabile a mărfurilor efectuată de către comitent comisionarului subiect al impunerii cu T.V.A. reprezintă valoarea impozabilă a livrării acestor mărfuri efectuate de către comisionar cumpărătorului. Valoarea impozabilă a livrării impozabile a mărfurilor efectuată de către comitent comisionarului care nu este subiect al impunerii cu T.V.A. reprezintă valoarea livrării acestor mărfuri cumpărătorului de către comisionar diminuată cu suma T.V.A. care ar fi fost calculată de către comisionar dacă acesta ar fi fost subiect impozabil cu T.V.A.

(3) La executarea însărcinării comitentului de a procura marfa, valoarea livrării de mărfuri efectuată de comisionar comitentului reprezintă valoarea livrării de mărfuri efectuată de către furnizor comisionarului.

(4) Executarea de către comisionar a însărcinării comitentului în cadrul realizării contractului de comision constituie livrare de servicii.

(5) Dacă, în cadrul executării însărcinării comitentului, comisionarul importă mărfuri, acesta achită T.V.A. la import în conformitate cu art. 101 alin. (7) și beneficiază de dreptul la deducerea sumei T.V.A. în condițiile stabilite la art. 102 alin. (10) lit. b).

(6) În cazul în care administratorul fiduciar acționează în nume propriu, dar pe contul fiduciantului, în legătură cu o prestare de servicii, se consideră că el însuși a procurat și a prestat serviciile în cauză.

(7) Valoarea impozabilă a serviciului prestat administratorului fiduciar subiect al impunerii cu T.V.A. de către fondatorul administrării constituie valoarea impozabilă a serviciului prestat beneficiarului de către administratorul fiduciar. Valoarea impozabilă a serviciului prestat administratorului fiduciar care nu este subiect al impunerii cu T.V.A. de către fondatorul administrării reprezintă valoarea serviciului prestat cumpărătorului de administratorul fiduciar diminuată cu suma T.V.A. care ar fi fost calculată de către comisionar dacă acesta ar fi fost subiect impozabil cu T.V.A.

(8) Prestarea serviciului de administrare fiduciară de către administratorul fiduciar fondatorului administrării constituie livrare de servicii.

(9) În cazul în care fondatorul administrării este un nerezident, administratorul fiduciar este obligat să achite T.V.A. la import de servicii în modul stabilit la art. 109 alin. (2) și dispune de dreptul la deducerea sumei T.V.A. în condițiile stabilite la art. 102 alin. (10) lit. c). Livrarea ulterioară a serviciului de către administratorul fiduciar beneficiarului se impozitează cu T.V.A.

Capitolul 7

TERMENELE OBLIGAȚIEI FISCALE

Articolul 108. Termenele obligației fiscale

(1) Data calculării obligației fiscale privind T.V.A. este data livrării. Data livrării se consideră data predării mărfurilor, prestării serviciilor, cu excepția cazurilor stipulate la alin. (5)–(8).

(2) Pentru mărfuri, data livrării se consideră data predării (transmiterii) mărfurilor cumpărătorului (beneficiarului) sau dacă mărfurile sînt transportate, data livrării se consideră data la care începe transportarea, cu excepția mărfurilor de

export pentru care data livrării se consideră data scoaterii lor de pe teritoriul Republicii Moldova.

(3) În cazul livrării de bunuri imobiliare, data livrării se consideră data trecerii bunurilor imobiliare în proprietatea cumpărătorului la data înscrierii lor în registrul bunurilor imobiliare.

(4) Pentru servicii, data livrării se consideră data prestării serviciului, data eliberării facturii fiscale sau data la care plata se efectuează subiectului impozabil, parțial sau în întregime, în dependență de ce are loc mai înainte.

(5) Dacă factura fiscală este eliberată sau plata este primită pînă la momentul efectuării livrării, data livrării se consideră data eliberării facturii fiscale sau data primirii plății, în dependență de ce are loc mai înainte.

(6) La efectuarea livrărilor regulate de mărfuri și servicii (energie electrică, termică, apă, gaz, arendă, locațiune, uzufruct etc.) pe parcursul unei anumite perioade de timp stipulate în contract, data livrării se consideră data predării mărfurilor, a prestării serviciului sau data primirii fiecărei plăți regulate, în funcție de ce are loc mai înainte.

(7) În cazul livrării de mărfuri și servicii în cadrul unui contract de leasing (financiar sau operațional), data livrării se consideră data specificată în contract pentru efectuarea plății. În cazul încasării plății în avans, data livrării se consideră data încasării avansului.

(8) Serviciile prestate care determină plăți succesive, precum servicii de construcție-montaj, consultanță, cercetare, expertiză și alte servicii similare, sînt considerate efectuate la data la care sînt întocmite procesele-verbale de predare-primire a lucrărilor și alte documente similare, pe baza cărora se stabilește livrarea serviciilor, sau, în funcție de prevederile contractuale, la data acceptării lucrărilor de către beneficiar.

01.01.2020

(9) Data obligației fiscale la procurarea proprietății întreprinderilor declarate în proces de insolabilitate se consideră data efectuării plății, inclusiv a plății prealabile pentru proprietatea procurată, sau data primirii proprietății de către cumpărător, în funcție de ce are loc mai înainte.

Articolul 109. Termenele obligației fiscale în cazul importurilor

(1) Pentru mărfurile importate, termenul obligației fiscale se consideră data declarării mărfurilor la punctele vamale sau, în cazul prevăzut la art. 124 alin. (1²) din Codul vamal, data prelungirii termenului de plată, iar data achitării – data depunerii de către importator (declarant) sau de către un terț a mijloacelor bănești la casieria organului vamal sau la contul unic trezorerial, confirmată printr-un extras din contul bancar.

01.01.2020

(2) La serviciile importate, termenul obligației fiscale și data achitării T.V.A. se consideră **nu mai târziu de data depunerii declarației privind T.V.A. pentru perioada fiscală în care a avut loc importul serviciilor sau achitarea acestora, în funcție de ce are loc mai înainte.**

(3) Marfa se consideră importată dacă importatorul respectă toate cerințele prevăzute de legislația vamală la importul de mărfuri pe teritoriul Republicii Moldova și dacă

marfa a fost supusă drepturilor de import. În cazul în care drepturile de import pe marfa importată nu trebuie achitate, marfa se consideră importată ca și cum ea ar fi fost supusă drepturilor de import, cu respectarea procedurilor corespunzătoare de import al mărfurilor, prevăzute în legislația vamală.

(4) În cazul în care, la introducerea pe teritoriul Republicii Moldova, mărfurile sînt plasate sub regimul vamal suspensiv cu scutirea totală de drepturi de import sau sub regimul vamal de tranzit, termenul obligației fiscale și data achitării T.V.A. se consideră data încheierii regimului vamal și punerii mărfii în liberă circulație.

01.04.2020

Articolul 109¹. Data obligației fiscale pentru serviciile prestate prin intermediul rețelelor electronice de către nerezidenți pentru persoanele fizice rezidente

Pentru serviciile prestate de către subiecții impozabili stabiliți la art. 94 lit. d), termenul obligației fiscale se consideră data efectuării plății, inclusiv a plății în prealabil.

Capitolul 8 LOCUL LIVRĂRII

Articolul 110. Locul livrării mărfurilor

(1) În cazul în care mărfurile nu sînt expediate sau transportate, locul livrării mărfurilor se consideră locul aflării acestora la momentul la care este efectuată livrarea.

(2) Pentru mărfurile expediate sau transportate de cumpărător sau de o terță persoană, locul livrării este considerat a fi locul aflării mărfurilor la momentul la care începe expedierea sau transportul mărfurilor către cumpărător, cu excepția livrărilor pentru export.

(3) Pentru mărfurile expediate sau transportate de furnizor, locul livrării mărfurilor se consideră locul aflării acestora la momentul predării (transmiterii) sau la momentul trecerii lor în posesia cumpărătorului (beneficiarului).

(4) Locul livrării energiei electrice, a celei termice și a gazului se consideră locul primirii lor.

Articolul 111. Locul livrării serviciilor

(1) Locul livrării serviciilor se consideră:

- locul aflării bunurilor imobiliare – pentru serviciile prestate de experți și agenți imobiliari, lucrările de construcție aferente bunurilor imobiliare, serviciile de cazare, indiferent de categoria de confort în hotel, hotel-apartament, motel, vilă turistică, bungalow, pensiune turistică, pensiune agroturistică, camping, sat de vacanță sau tabără de vacanță, serviciile de acordare a drepturilor de utilizare a bunurilor imobiliare și serviciile de pregătire și coordonare a

lucrărilor de construcție, care includ serviciile prestate de arhitecți și de societățile care asigură supravegherea pe șantier;

- b) calea pe care se efectuează transportul, luându-se în considerare distanța parcursă – la prestarea serviciilor de transport;
- c) locul prestării efective a serviciilor:
 - legate de bunurile mobile tangibile;
 - prestate în domeniul culturii, artei, științei, învățămîntului, culturii fizice, divertismentului sau sportului ori într-un alt domeniu similar de activitate;
 - legate de activități auxiliare de transport, așa ca încărcarea, descărcarea, manipularea și alte activități similare, strămutarea, asamblarea;
 - legate de evaluarea bunurilor mobile tangibile și de lucrările efectuate asupra acestora;
- d) locul utilizării și posedării serviciului – la darea în chirie a bunurilor mobile tangibile;
- e) sediul sau, în cazul în care acesta lipsește, domiciliul ori reședința beneficiarului următoarelor servicii:
 - servicii de transmitere a obiectelor de proprietate industrială, precum și cele referitoare la obiectele dreptului de autor și ale drepturilor conexe;
 - servicii de publicitate;
 - servicii ale consultanților, inginerilor, birourilor de consultanță, avocaților, contabililor și de marketing (studiere a pieței), traduceri de texte, precum și servicii de furnizare a informației, inclusiv prin centrele de intermediere a serviciilor publice de telefonie fixă și mobilă;
 - servicii în tehnologia informației, informatice, acordate prin intermediul echipamentelor de comunicații electronice;
 - servicii de angajare și furnizare de personal (punere la dispoziție de personal);
 - servicii ale agenților care activează în numele și din contul altor persoane – pentru serviciile enumerate la prezenta literă;
- f) locul destinației mărfurilor, expediate după prelucrare – la prelucrarea mărfurilor pe teritoriul vamal și în afara teritoriului vamal.

(2) Locul livrării serviciilor se consideră sediul sau, în cazul în care acesta lipsește, domiciliul ori reședința beneficiarului următoarelor servicii:

- a) servicii de comunicații electronice;
- b) servicii de radiodifuziune și televiziune;
- c) servicii furnizate prin mijloace radioelectronice.

(3) Serviciile furnizate prin mijloace radioelectronice în sensul alin. (2) lit. c) cuprind:

- a) furnizare și găzduire de site-uri pe internet, mentenanță la distanță a programelor și echipamentelor;
- b) furnizare de software și actualizarea acestora;
- c) furnizare de imagini, texte și informații și punerea la dispoziție a unor baze de date;
- d) furnizare de muzică, filme și jocuri, inclusiv jocuri de noroc și pariuri din cadrul emisiunilor, sau de manifestări politice, culturale, artistice, sportive, științifice și de divertisment;
- e) furnizare de servicii de învățămînt la distanță.

(4) Locul livrării serviciilor care nu au fost enumerate la alin. (1)–(3) se consideră sediul sau, în cazul în care acesta

lipsește, domiciliul ori reședința persoanei care prestează serviciile respective.

01.04.2020

(5) Locul livrării serviciilor prevăzute la art. 95 alin. (1¹), prestate de către nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător fără deținerea formei organizatorico-juridice în Republica Moldova pentru persoanele fizice rezidente ale Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător, se consideră Republica Moldova dacă este îndeplinită cel puțin una dintre următoarele condiții:

- a) reședința persoanei fizice este în Republica Moldova;
- b) sediul instituției financiare în care este deschis contul utilizat pentru achitarea serviciilor sau sediul operatorului de mijloace financiare electronice, prin intermediul căruia are loc achitarea, este în Republica Moldova;
- c) adresa în rețea (IP) a dispozitivului utilizat de către cumpărător pentru procurarea serviciilor este în Republica Moldova;
- d) prefixul telefonic de țară utilizat pentru procurarea sau achitarea serviciilor este atribuit Republicii Moldova.

Capitolul 9

ADMINISTRAREA T.V.A.

Articolul 112. Înregistrarea subiectului impozabil

(1) Subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător, cu excepția autorităților publice, instituțiilor publice, specificate la art. 51, exceptînd instituțiile de învățămînt publice, este obligat să se înregistreze ca contribuabil al T.V.A. dacă el, într-o oricare perioadă de 12 luni consecutive, a efectuat livrări de mărfuri, servicii în sumă ce depășește 1,2 milioane de lei, cu excepția livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere și a celor care nu constituie obiect impozabil în conformitate cu art. 95 alin. (2). Subiectul este obligat să înștiințeze oficial Serviciul Fiscal de Stat, completînd formularul respectiv, și să se înregistreze nu mai tîrziu de ultima zi a lunii în care a avut loc depășirea. Subiectul se consideră înregistrat din prima zi a lunii următoare celei în care a avut loc depășirea.

(2) Subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător are dreptul să se înregistreze în calitate de contribuabil al T.V.A. dacă el preconizează efectuarea livrărilor impozabile de mărfuri sau servicii. Subiectul se consideră înregistrat din prima zi a lunii următoare celei în care a fost depusă la Serviciul Fiscal de Stat cererea de înregistrare, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (1).

(3) La înregistrarea subiectului impozabil, Serviciul Fiscal de Stat este obligat să-i elibereze certificatul de înregistrare, aprobat în modul stabilit, cu indicarea:

- a) denumirii (numelui) și adresei juridice ale subiectului impozabil;
- b) datei înregistrării;
- c) codului fiscal al subiectului impozabil.

(4) Subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător și care beneficiază de import de servicii, cu excepția celor scutite de T.V.A. fără drept de deducere, a căror valoare fiind adăugată la valoarea livrărilor de mărfuri, servicii, efectuate pe parcursul oricăror 12 luni consecutive, cu excepția livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere și a celor care nu constituie obiect impozabil în conformitate cu art. 95 alin. (2), depășește 1,2 milioane de lei este obligat să se înregistreze ca contribuabil al T.V.A. în modul stabilit la alin. (1) din prezentul articol.

01.04.2020

Articolul 112¹. Înregistrarea în calitate de subiecți impozabili a nerezidenților care desfășoară activitate de întreprinzător fără deținerea formei organizatorico-juridice în Republica Moldova

(1) Nerezidentul care desfășoară activitate de întreprinzător fără deținerea formei organizatorico-juridice în Republica Moldova și prestează servicii prin intermediul rețelelor electronice în adresa persoanelor fizice rezidente ale Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător sau prin intermediul căruia are loc achitarea de către persoanele fizice rezidente ale Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător a serviciilor de care beneficiază prin intermediul rețelelor electronice de la alți nerezidenți se consideră înregistrat în calitate de plătitor al T.V.A. din ziua în care i-a fost atribuit codul fiscal în conformitate cu art. 163 alin. (7¹).

Articolul 113. Anularea înregistrării

(1) În cazul suspendării livrărilor supuse T.V.A., subiectul impozabil este obligat să informeze despre aceasta Serviciul Fiscal de Stat. Anularea înregistrării ca contribuabil al T.V.A. se efectuează în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

(2) Serviciul Fiscal de Stat este în drept să anuleze de sine stătător înregistrarea contribuabilului T.V.A. în cazul în care:

- b) subiectul impunerii nu a prezentat declarație privind T.V.A. pentru fiecare perioadă fiscală;
- c) informația prezentată despre sediul subiectului și sediul subdiviziunilor acestuia este neveridică.
- d) subiectul impunerii aflat în proces de lichidare nu a depus cererea privind anularea înregistrării ca contribuabil al T.V.A. în legătură cu lichidarea până la începerea controlului fiscal.

(3) În momentul anulării înregistrării contribuabilului T.V.A., el se consideră ca subiect care a efectuat o livrare impozabilă a stocurilor sale de mărfuri și a mijloacelor fixe pentru care, la momentul procurării lor, T.V.A. a fost dedusă și trebuie să achite datoria la T.V.A. pentru această livrare. Valoarea impozabilă a livrării respective se consideră valoarea ei de piață, iar pentru activele supuse amortizării – valoarea cea mai mare dintre valoarea contabilă și valoarea de piață.

(4) Data anulării înregistrării ca contribuabil al T.V.A. se consideră data întocmirii actului de control în a cărui bază este emisă decizia conducerii Serviciului Fiscal de Stat privind anularea înregistrării.

(5) În cazul suspendării activității subiectului impozabil în conformitate cu legislația în vigoare, înregistrarea în calitate de contribuabil al T.V.A. nu se anulează, iar perioada de suspendare a activității nu se ia în calcul la aprecierea plafonului stabilit la alin. (2) lit. a). În cazul efectuării livrărilor în perioada de suspendare a activității, obligațiile și drepturile contribuabilului T.V.A. se restabilesc din prima zi a lunii în care au fost efectuate aceste livrări.

(6) În cazul lichidării, anularea înregistrării ca contribuabil al T.V.A. se efectuează în baza cererii depuse de contribuabil până la data începerii controlului fiscal în legătură cu lichidarea agentului economic. Dacă contribuabilul nu depune cererea respectivă până la data începerii controlului fiscal în legătură cu lichidarea agentului economic, anularea înregistrării ca contribuabil al T.V.A. se efectuează în temeiul alin. (2) lit. d).

Articolul 114. Perioada fiscală privind T.V.A.

(1) Perioada fiscală privind T.V.A. constituie o lună calendaristică, începând cu prima zi a lunii.

01.04.2020

(1¹) Perioada fiscală privind T.V.A. pentru subiecții impozabili stipulați la art. 94 lit. d) constituie un trimestru calendaristic.

(2) În cazul anulării înregistrării, ultima perioadă fiscală începe în prima zi a lunii în care a avut loc anularea și se termină în ultima zi a lunii când a intrat în vigoare actul cu privire la anularea înregistrării.

Articolul 115. Declararea T.V.A. și achitarea ei

01.01.2020

(1) Fiecare subiect impozabil, specificat la **art. 94 lit. a), c) și/sau lit. e)**, este obligat să prezinte declarația privind T.V.A. pentru fiecare perioadă fiscală. Declarația se întocmește pe un formular oficial, care este prezentat la Serviciul Fiscal de Stat nu mai târziu de data de 25 a lunii care urmează după încheierea perioadei fiscale.

(1¹) Declarația privind T.V.A. se prezintă utilizând, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art. 187 alin. (2¹).

01.04.2020

(1²) Fiecare subiect impozabil specificat la art. 94 lit. d) este obligat să prezinte declarația privind T.V.A. pentru fiecare perioadă fiscală în care au avut loc livrări impozabile. Declarația se întocmește conform formularului aprobat de Serviciul Fiscal de Stat și se prezintă în mod obligatoriu, prin metode automatizate de raportare electronică, prin intermediul cabinetului electronic personal al contribuabilului, în termen de până la data de 25 a lunii care urmează după încheierea perioadei fiscale.

(2) Fiecare subiect impozabil trebuie să verse la buget suma T.V.A., care urmează a fi achitată pentru fiecare perioadă fiscală, cel târziu la data stabilită pentru prezentarea declarației pe această perioadă, cu excepția achitării T.V.A. în buget:

- a) pentru serviciile aferente importului de mărfuri, a cărei achitare se face la momentul importului mărfii;

01.01.2020

- b) *pentru serviciile importate, a căror achitare se face la data de 25 a lunii următoare celei în care a fost importat sau achitat serviciul, în funcție de ce a avut loc mai înainte;*
- c) *pentru procurările specificate la art. 95 alin. (1) lit. e), achitarea T.V.A. se efectuează nu mai târziu de data predării (transmiterii) mărfurilor cumpărătorului (beneficiarului), eliberării facturii fiscale sau la data la care se efectuează plata, parțial sau în întregime, în funcție de ce are loc mai înainte.*

(3) Pentru fiecare perioadă fiscală, subiecții impozabili specificați la art. 94 lit. d) trebuie să verse la buget suma T.V.A., în una dintre valutele MDL/USD/EUR, cel târziu la data stabilită pentru prezentarea declarației pe această perioadă.

Articolul 116. Ajustarea sumei T.V.A. în cazul datoriei compromise

(1) Dacă, după includerea în declarația privind T.V.A. a sumei T.V.A. calculate pe livrarea efectuată, toată suma sau o parte a ei se consideră, conform legislației, drept datorie compromisă, subiectul impozabil are dreptul la ajustarea sumei T.V.A. calculate începând cu perioada fiscală în care s-a constatat datoria compromisă. Suma T.V.A. care urmează a fi ajustată este egală cu suma T.V.A. calculată pe livrarea care corespunde sumei datoriei compromise nerambursate.

(2) Dacă suma datoriei compromise se restituie subiectului impozabil după ajustarea sumei T.V.A. calculate conform prevederilor alin. (1), această sumă se consideră ca plată pentru următoarea livrare impozabilă efectuată la momentul primirii sumei datoriei compromise.

(3) Dacă, după includerea în declarația privind T.V.A. a sumei T.V.A. în baza facturii fiscale primite, toată suma sau o parte a ei se consideră, conform legislației, drept datorie compromisă, subiectul impozabil va exclude din deducere suma T.V.A. care corespunde sumei datoriei compromise neachitate.

Articolul 117. Factura fiscală

(1) Subiectul impozabil care efectuează o livrare impozabilă pe teritoriul țării este obligat să prezinte cumpărătorului (beneficiarului) factura fiscală pe livrarea în cauză. Prezentarea facturii fiscale se efectuează la momentul apariției obligației fiscale, stabilit prin art. 108, cu excepția cazurilor prevăzute de prezentul cod. Pentru livrările impozitate conform art. 104 lit. a), eliberarea facturii fiscale nu este obligatorie.

(1¹) Subiectul impozabil inclus în lista privind utilizarea obligatorie a facturii fiscale electronice (e-factura), aprobată de Serviciul Fiscal de Stat, la efectuarea livrării impozabile pe teritoriul țării, este obligat să prezinte cumpărătorului (beneficiarului) pentru livrarea în cauză factura fiscală electronică, eliberată în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

02.08.2019

[Art. 117 alin. (1²) abrogat prin LP 90 din 19.07.19, MO246-248/02.08.19]

(1³) Începând cu 1 iulie 2020, la efectuarea livrării impozabile în cadrul achizițiilor publice pe teritoriul țării, subiectul impozabil este obligat să prezinte cumpărătorului (beneficiarului) pentru livrarea respectivă factura fiscală electronică (e-factura). Prevederile prezentului alineat nu se aplică pentru livrările de energie electrică, de energie termică, de gaz natural, pentru serviciile de comunicații electronice și serviciile comunale.

(2) Factura fiscală trebuie să includă următoarele informații:

- 1) numărul curent al facturii/facturii fiscale;
- 2) denumirea (numele), adresa și codul fiscal al furnizorului;
- 3) data eliberării facturii/facturii fiscale;
- 4) data livrării, dacă ea nu corespunde cu data eliberării facturii/facturii fiscale;
- 5) denumirea (numele), adresa și codul fiscal al cumpărătorului;
- 6) tipul livrării;
- 7) pentru fiecare tip de livrare de mărfuri, servicii:
 - a) cantitatea mărfii;
 - a¹) prețul de achiziție/livrare și mărimea adaosului comercial cumulativ – în cazul livrării mărfurilor social importante;
 - b) prețul unui articol de marfă fără T.V.A.;
 - c) cota T.V.A.;
 - e) suma totală a livrării de mărfuri, servicii, care urmează a fi achitată;
 - f) suma totală a T.V.A.

(3) Pentru vânzarea cu amănuntul și prestările de servicii în locurile special amenajate și în cadrul comerțului electronic, cu plata în numerar și/sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar, eliberarea facturii fiscale nu este obligatorie (cu excepția cazurilor când este solicitată de cumpărător), dacă sînt respectate următoarele condiții:

- a) subiectul impozabil ține evidența sumei primite și achitate în numerar și/sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar la fiecare punct comercial și de prestări servicii cu utilizarea **echipamentelor de casă și de control**, prin intermediul serviciilor instituțiilor financiare, ale Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei”, prin intermediul altor prestatori de servicii de plată. Înregistrarea prin **echipamentul de casă și de control** se efectuează în momentul primirii sumei în numerar și/sau achitării sumei cu instrument de plată fără numerar, cu excepția sumelor achitate cu instrument de plată fără numerar în cadrul comerțului electronic. La sfîrșitul fiecărei zile de lucru, în registrul **echipamentului de casă și de control** se înscriu datele raportului de închidere zilnică a **echipamentului de casă și de control**;
- b) la sfîrșitul fiecărei zile de lucru, în documentația de evidență este înscrisă suma totală a T.V.A. pe livrările efectuate, iar în documentul de evidență a valorilor materiale procurate se introduc datele din facturile fiscale care au fost achitate în numerar și/sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar.

(4) În cazul produselor digitale exportate sub formă de servicii livrate pe cale electronică și achitate prin intermediul cardurilor sistemelor internaționale de plăți, eliberarea facturii fiscale nu este obligatorie.

(5) La livrarea energiei electrice, energiei termice, apei, gazului și serviciilor către populație cu plată în numerar, inclusiv prin intermediul serviciilor instituțiilor financiare, ale Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei”, ale altor prestatori de servicii de plată, eliberarea facturilor fiscale de către furnizorii mărfurilor, serviciilor nu se efectuează.

Articolul 117¹. Cazuri speciale de eliberare a facturilor fiscale

(1) La efectuarea livrărilor de mărfuri, în cazul în care acestea se transportă, data eliberării facturii fiscale este data la care începe transportul lor, cu excepția cazurilor specificate la alin. (11) și (13).

(2) La efectuarea livrărilor regulate de mărfuri, servicii (energie electrică, termică, apă, gaz etc.) pe parcursul unei perioade, furnizorii eliberează factură fiscală pentru perioada în care a fost efectuată livrarea, odată cu prezentarea către cumpărător a contului.

[Art. 117¹ alin. (2¹) abrogat prin LP172 din 27.07.18, MO321-332/24.08.18 art. 529]

(2²) La livrarea energiei termice și apei calde către operatorii rețelelor de distribuție a energiei termice și apei calde, producătorul, în baza informației prezentate de operatorii rețelelor de distribuție a energiei termice și apei calde, eliberează factura fiscală cu divizarea volumelor în funcție de cota T.V.A. aplicată.

(2³) La livrarea energiei electrice către operatorii rețelelor de distribuție și furnizorii energiei electrice, producătorul, în baza informației prezentate de furnizorii energiei electrice, eliberează factura fiscală cu divizarea volumului de energie electrică în funcție de cota T.V.A. aplicată.

(4) La livrările de producție agricolă și de mărfuri, servicii către proprietarii de teren agricol în contul plății pentru arenda pământului, factura fiscală se eliberează de arendaș în ultima zi a lunii în care a avut loc livrarea, la valoarea totală a livrării, cu anexarea informației despre beneficiari, ce conține indicatorii specificați în factura fiscală și semnătura olografă a beneficiarilor.

(5) La transmiterea dreptului de utilizare a produsului informațional, factura fiscală se eliberează de către autor sau de titularul dreptului de autor la data stabilită pentru achitarea folosirii produsului informațional, indiferent de faptul dacă transmiterea dreptului de autor are loc în baza contractului privind transmiterea dreptului de autor exclusiv sau neexclusiv.

(6) Eliberarea de către comitent a facturii fiscale se efectuează la transmiterea mărfurilor la comisionar. La livrarea mărfii către cumpărător (beneficiar), comisionarul eliberează factura fiscală în nume propriu. În măsura în care execută însărcinarea comitentului, comisionarul îi eliberează factura fiscală.

(7) La executarea însărcinării comitentului de a procura marfă pentru ca, ulterior, să o predea acestuia, comisionarul eliberează factura fiscală în nume propriu la predarea mărfii către comitent. În măsura în care execută însărcinarea comitentului, comisionarul îi eliberează factura fiscală.

(8) Factura fiscală eliberată de fondatorul administrării se prezintă administratorului fiduciar. La livrarea de mărfuri, servicii către cumpărătorul (beneficiarul) final, administratorul fiduciar eliberează factura fiscală în nume propriu. Pe măsura acordării serviciului de administrare a patrimoniului, administratorul fiduciar eliberează fondatorului administrării factura fiscală.

(9) La primirea plății înainte de efectuarea livrării, factura fiscală se eliberează, după caz, la primirea plății sau la efectuarea livrării în următoarele situații:

- a) comercializarea de către întreprinderile de alimentație publică a produselor alimentare de fabricație proprie și a mărfurilor către cumpărătorul (beneficiarul) care este subiect al activității de întreprinzător și care plătește în prealabil deservirea la întreprinderea de alimentație publică pentru o anumită perioadă, factura fiscală eliberându-se în momentul efectuării prealabile a plății;
- b) abonarea la publicațiile periodice impozabile cu T.V.A., factura fiscală eliberându-se la primirea plății în prealabil;
- c) livrarea serviciilor de telefonie mobilă prin achitare în prealabil, eliberându-se factura fiscală în momentul, stabilit prin contract, al efectuării plății pentru serviciile acordate.

(10) Refacturarea cheltuielilor compensate se efectuează prin înscrierea lor într-un rând separat în factura fiscală eliberată pentru livrarea de mărfuri, servicii. În cazul în care livrarea de mărfuri, servicii lipsește, refacturarea cheltuielilor compensate se efectuează prin eliberarea facturii fiscale în care se vor înscrie doar aceste cheltuieli.

(11) În cazul în care valoarea impozabilă a livrării impozabile de mărfuri se formează în momentul primirii acestora de către cumpărător ca rezultat al determinării calității, masei și calităților de consum ale mărfurilor, la expedierea acestora se eliberează factura fiscală/avizul de însoțire a mărfurilor fără completarea indicatorilor obligatorii care, la momentul expedierii mărfurilor, nu sînt indicați.

După stabilirea valorii impozabile a livrării respective, în baza avizului de însoțire a mărfurilor, furnizorul prezintă cumpărătorului factura fiscală, în care se reflectă numerele și seriile avizelor de însoțire a mărfurilor, și informația despre livrările efectuate. La efectuarea multiplă a unor astfel de livrări în decursul unei luni, furnizorul, în baza avizelor de însoțire a mărfurilor, eliberează cel puțin o dată pe lună factura fiscală pe valoarea livrărilor efectuate.

(12) La ajustarea valorii impozabile a livrării impozabile de mărfuri, de servicii după livrarea sau achitarea lor, furnizorul eliberează factura fiscală cu reflectarea în aceasta a denumirii mărfurilor, serviciilor la care a fost modificată valoarea impozabilă, a obligației fiscale ajustate privind T.V.A. și a mărimii ajustării valorii impozabile a mărfurilor, serviciilor care se indică cu semnul „minus” la micșorare și cu semnul „plus” la majorare.

(13) La transportarea mărfurilor, furnizorul are dreptul să emită avize de însoțire a mărfurilor. În cazul în care furnizorul emite avize de însoțire a mărfurilor, acesta eliberează factura fiscală în baza avizelor emise, pînă la sfîrșitul perioadei fiscale în care au fost emise avizele respective.

Articolul 118. Evidența mărfurilor, serviciilor

(1) Fiecare subiect impozabil este obligat să țină evidența întregului volum de mărfuri, servicii livrate și a valorilor materiale, serviciilor procurate. În comerțul cu amănuntul, în sfera prestării serviciilor, subiecții impozabili sînt obligați să țină zilnic evidența tuturor mărfurilor livrate, serviciilor prestate achitate în numerar. Registrele de evidență a procurării și livrării de mărfuri, servicii trebuie întocmite în termen de o lună de la încheierea perioadei fiscale privind T.V.A.

(2) Registrul de evidență a procurării de mărfuri, servicii trebuie să includă:

- seria și numărul facturii fiscale și/sau seria și numărul declarației de import și/sau numărul documentului confirmativ pentru importul de servicii;
- data primirii facturii fiscale și/sau data din declarație în regim liber de vamă și/sau data plății T.V.A. la servicii și numărul documentului de plată;
- denumirea (numele) furnizorului;
- descrierea succintă a livrării;
- valoarea totală a livrării fără T.V.A.;
- suma totală a T.V.A.

(3) Facturile fiscale pe valorile materiale, serviciile procurate/ livrate se înregistrează în registrele respective în ordinea primirii/ eliberării lor. Facturile fiscale deteriorate sau anulate se păstrează la subiectul impozabil.

(4) Înscrierea în registrul de evidență a livrării de mărfuri, servicii trebuie să includă:

- a) seria și numărul facturii fiscale;
- b) data eliberării ei;
- c) denumirea (numele) cumpărătorului (beneficiarului);
- d) descrierea succintă a livrării;
- e) valoarea totală a livrării prezentată pentru a fi achitată fără T.V.A.;
- f) suma totală a T.V.A.;
- g) suma rabatului, dacă acesta se oferă.

(5) Pentru fiecare perioadă fiscală privind T.V.A. se ține o evidență generalizată, care include:

- suma T.V.A. pe valorile materiale, serviciile procurate;
- suma T.V.A. pe mărfurile, serviciile livrate;
- ajustările care influențează suma T.V.A.;

- d) suma netă a T.V.A. care trebuie achitată la buget sau suma excesivă netă a T.V.A. care urmează a fi trecută în cont;
- e) suma T.V.A. vărsată la buget;
- f) suma excesivă a T.V.A. reportată la perioada fiscală următoare;
- g) suma T.V.A. supusă rambursării de la buget.

01.01.2020

[Art. 118¹ abrogat prin Legea nr. 171 din 19.12.2019]

Articolul 118². Modul și termenele de eliberare a formularelor de facturi fiscale, a seriei și diapazonului de numere

(1) Formularele de facturi fiscale se eliberează contra plă-tă, în baza unei cereri scrise, în care se indică numărul de for-mulare solicitat, depusă de către plătitorul de T.V.A. la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat în a cărei rază de deservire acesta este înregistrat, iar în cazul marilor contribuabili plă-titori de T.V.A. – la Serviciul Fiscal de Stat. Prevederile prezen-tului alineat nu se aplică contribuabililor obligați să utilizeze facturi fiscale electronice.

(2) În termen de 5 zile lucrătoare, Serviciul Fiscal de Stat examinează cererea depusă și asigură eliberarea numărului solicitat al formularelor de facturi fiscale sau informează contribuabilul despre respingerea cererii dacă, în cadrul termenului stabilit în prezentul alineat, a fost inițiată procedura de anulare a înregistrării contribuabilului în calitate de plătitor de T.V.A.

(3) Prima zi a termenului stabilit la alin. (2) se consideră următoarea zi lucrătoare ce urmează după ziua în care a fost depusă cererea de eliberare a formularelor de facturi fiscale.

(4) Pentru contribuabilii care își exercită dreptul la imprimarea de sine stătător a facturilor fiscale, seria și diapazonul de numere se eliberează conform modului stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

Dumitru MOȚPAN
PRESEDINTELE PARLAMENTULUI

Chisinău, 17 decembrie 1997. Nr. 1415-XIII.

Notă